

Két kötetes lexikont ajándékozunk minden olvasónknak!

Sz. PEST

lal

Postarins placena u gotovom!

Cena - ára 1 dinár

Dunaposta

Reggeli Ujság

Noviszád, 1938 szeptember 13. kedd

Urednik - Szerkeszti
ANDRÉE DEZSÓ

19. évfolyam 249. szám

London bizik a békés megoldásban és Hitler békeszeretében - A német kancellár nem tesz békeellenes kijelentéseket - írja az angol sajtó

Nürnbergből jelentik: A Luitpold-mezőn vasárnap a nemzeti szocialista párt harci szervezetei vonultak fel Hitler kancellár előtt. Résztvettek a felvonulásban az Ostmark rohamcsapatai és védő-

osztagai is. Hitler megérkezése után a felvonult 120.000 ember tisztelgése mellett megkoszorúzta a mozgalom halottainak emlékművét, felavatta az új osztagok zászlóit, majd beszédet mondott.

— Boldogok vagyunk — mondotta Hitler — hogy a német birodalm határai között élhetünk. Más németeknek nem adatott meg ez a boldogság. Lelkünk ebben az órában hozzájuk száll és tudjuk, hogy az ő lelkük is itt van közöttünk. Mindnyájunkat a kötelességérzet hat át. Hitvallásunk egyetlen szóban foglalható össze és ez a szó: Németország.

Az ünnepség után a nemzeti szocialista harci alakulatok díszmenetben vonultak el Hitler előtt. A díszfelvonulást Hitler gépkocsijában állva nézte végig. A vendégek sorában ott volt Henlein Konrád, a szudétanémetek vezére is. Küldöttséggel képviseltette magát az olasz fasiszta párt és a spanyol nemzeti falanx. A kora délutáni órákban Hitler több Nürnbergben idéző külföldi újságírókat fogadott.

NÜRNBERGI VÉLEMÉNY BENES BESZÉDÉRŐL

Nürnbergből jelentik: Német politikai körökben Benes elnök rádiószózatát tartózkodóan és hűvösen ítélik meg. Igen szép szavak voltak a beszédben — mondják Nürnbergben — de ezek a szavak hasonló formában már máskor is elhangzottak, a gyakorlat azonban sohasem váltotta ezeket valóra. Az ígéreteknek — tekintettel a Csehszlovákiában uralkodó állapotokra — kevés az értéke. Az érdekeltekre eddig mindig csak csalódás várt. Német politikai körökben felvetik a kérdést, vajjon milyen magatartást tanúsítana Anglia, ha a szomszédságában lakó angolokat, akik nyíltan az angol néphez tartozóknak vallják magukat, elnyomják és bántalmazzák. Nem kétséges, hogy az angol büszkeség fellázadna és Nagybritánia határozott formában tiltakoznék. Franciaország is aligha cselekedne másképpen. Természetes tehát, hogy Németország is ilyen magatartást tanúsít, amikor nagyszámú német emberről van szó, akik hasonló sorsba kerültek.

ELLENKEZIK A TAPASZTALATOKKAL

Berlinből jelentik: A német külügyminisztérium lapja Benes elnök rádióbeszédéről ezeket írja: Ugy látszik, Benes elnök maga is szükségét érezte, hogy a válságot a jövőre szóló tervek szépitgető hangoztatásával elhárítsa. Mindaz, amit Benes elnök mondott, ellenkezik azokkal a tapasztalatokkal, amelyekben Csehszlovákia nemzetiségének eddig részük volt. Kijelentette Benes elnök, hogy a csehek a többi népcsoportok feletti uralkodásról történt lemondással áldozatot hoznak. Tehát a többiek felett való uralkodásról a csehek nem azért mondanak le, mert jobb belátásra tértek át. Ez a kijelentés sem alkalmas arra, hogy Benes elnök ígéreteinek hatását fokozza és az általa festett rózsás képet elhitesse.

De miért ragaszkodnak a csehek ahhoz, hogy a megegyezésre és a jogegyenlőségre vonatkozó elvi készségük mellett a szudétanémet vidékeken fennmaradjon a tisztán csehekből álló csendőrség? Ez is mutatja, hogy a csehek nem tesznek le a hatalmaskodásról és a nemzetiségek felett való uralkodásról, ami a mai feszült légkörben érthetetlennek, sőt vakmerőnek mondható. Ami pedig a Benes elnök által hangoztatott demokratikus elveket illeti, ezek a demokratikus elvek a cseh államban valóban csak a csehekre érvényesek. A szudétanémetek 20 év óta csak ígéretek hallottak, melyek-

nek néha hittek is, de végeredményben mindig megmaradt a cseheknek a nemzetiségek feletti uralomra való törekvése. A cseh köztársaság sorsát intéző felelős ténnyezőknek haladéktalanul számot kell vetniök a parancsoló szükségességgel, ha nem akarnak husz év mulasztásai után újabb, súlyos felelősséget magukra vállalni.

ESZTERHÁZY NYILATKOZATA

Eszterházy János gróf, a csehszlovákiai egyesült magyar párt egyik vezére egy németországi lap munkatársa előtt a következőket mondotta:

— A csehszlovákiai kérdés megoldása csak az állam azonnali és teljes átalakítása lehet. Eredmény csak akkor várható, ha Prága minden nemzetiségnek megadja a teljes önkormányzatot.

ALLANDÓ TANACSKOZÁSOK LONDONBAN

Londonból jelentik: Az angol miniszterelnökségen vasárnap déli 12 órakor megbeszélés kezdődött, amelyen Chamberlain miniszterelnök, lord Halifax külügyminiszter, Sir John Simon kincstári kancellár és Hoare belügyminiszter vettek részt. Jelen volt a megbeszélésen Sir Robert Vansittart, az angol kormány diplomáciai tanácsadója és Sir Alexander Cadogan állandó külügyi államtitkár is. Az utóbbiak két órákor elhagyták a miniszterelnökség épületét. A kormány tagjainak tanácskozása azonban tovább folyt és délután 3 óráig tartott. Három órákor lord Halifax külügyminiszter átment a külügyi hivatal épületébe, ahol Eden volt külügyminiszter és Kennedy amerikai nagykövet várta.

ÖSSZETÜZÉS ÉGERBEN

Prágából jelentik: Vasárnap déli 11 óráig a cseh motorkerékpáros szervezet tagjai átvonultak az észak-csehszlovákiai Eger városán és a vá-

ros egyik terén ünnepséget rendeztek. Ebből összetűzés támadt a motorkerékpárosok és a szudétanémetek között. A csendőrség felütött szuronnal rohant meg a szudétanémeteket, akik közül ötven megsebesültek.

A »SEMELEGESÉK« ÉRTEKEZLETE

Genfből jelentik: Az oslói egyezményt aláírt államok — Belgium, Luxemburg, Hollandia, Dánia, Norvégia, Svédország és Finnország képviselői vasárnap délután Genfben közös értekezletet tartottak, amelynek során a Népszövetség mostani ülészakán tanúsítandó magatartásukat vitatták meg.

OLASZ LAP ROOSEVELT BESZÉDÉRŐL

Rómából jelentik: A Giornale d'Italia Roosevelt elnök legutóbbi kijelentésével foglalkozik. Ha Roosevelt — írja — Németország, Olaszország és Japán ellen tett kijelentései után most más hurokat penget, ez azért van, mert választóinak zöme nem kíván kalandokba keveredni és irtózik az újabb háborútól. Roosevelt szavai bizonyos csalódást keltettek Franciaországban és azt a célt szolgálták, hogy összhangba hozzák az elnök politikáját a nagy tömegek felfogásával. Tévedés volna azonban, ha az elnök új szólamaiból valami bizonyosságra akarnánk következtetni. A mai bizonytalan helyzetben csak Németország és Olaszország egysége jelent bizonyosságot s az a nyugalom, mellyel a két állam az események elé tekint.

HENDERSON NÜRNBERGI MEGBESZÉLÉSEI

Nürnbergből jelentik az Avale: Sir Neville Henderson angol nagykövet vasárnap hosszabb tanácskozást tartott Neurath báróval, a német titkos tanács elnökével, valamint a tanács más tagjaival. Hír szerint Henderson nem kapott újabb utasításokat Londonból és nem is tett újabb lépéseket a német kormánytól. E jelentés szerint Hitler kancellár csak a hétfői nap folyamán szövegezi meg beszédét.

Runciman beszéde a szudétánémetekhez

Karlsbadból jelentik: Runciman lord, aki péntek este óta Czernin gróf petersburgi kastélyában időzik, vasárnap délután szudétánémet küldöttséget fogadott. A küldöttség vezetője, Wollner képviselő hangoztatta, hogy a szudétánémetek nem bíznak többé a prágai kormányban, hanem minden bizalmuk Runciman lordban van. Kérte a lordot, tegyen meg minden tőle telhetőt, hogy a szudétánémet kérdést a szudétánémetek meglepedésére oldják meg.

Runciman lord kijelentette azt, hogy behatóan és rokonszenven tanulmányozza a küldöttség által eléje terjesztett adatokat, de kéri a küldöttséget, tartsa szem előtt, hogy ő sem mindenható.

Ezalatt a kastély előtt nagy tömeg gyűlt össze, amely szavalókörökben önkormányzatot és népszavazást követelt. A lord a kastély erkélyéről rövid beszédet intézett a tömeghez. Kijelentette, hű óhaja, hogy Isten akarata hozza meg a békét a szudétánémetek országának.

A LENGYEL KÉRDŐJEL

Néhány nappal ezelőtt egy francia forrásból eredő értesülés azt jelentette, hogy Lengyelország biztosította az angol kormányt, hogy a cseh kérdésben az angol politikával összhangban irányítja saját politikáját. Lengyel részről most kijelentették, hogy erről a kérdéssel egyáltalán nem voltak tárgyalások az angol kormánnyal, s a lengyel kormány ilyen kijelentéseket nem tett. Azzal a hírrel kapcsolatban, hogy a varsói német nagykövet hiába kérte Lengyelország részéről a jóakaratu semlegesség kijelentését német-cseh viszály esetére, Varsóban megjegyzik, hogy a német nagykövet jelenleg a nürnbergi pártgyűlésen tartózkodik és Varsóban német részről nem tettek ilyen lépéseket.

ÖSSZETÜZÉSEK

A csehszlovák távirati iroda közli, hogy a nemzetiségi vidéken szombaton és vasárnap több összetűzés fordult elő a szudétánémetek és német szociáldemokraták, valamint csehek között. A rendőrség az esetek egyikében sem nyult löfölgéverhez, csupán gumibotját használta. A sebesültek között egyformán vannak rendőrök és különböző nemzetiségi polgárok.

LEHETSÉGES A BÉKÉS ELINTÉZÉS

Londoni diplomáciai körökben úgy vélik, hogy a vasárnap elhangzott angol kormánynyilatkozat azt bizonyítja, hogy a brit kormány továbbra is lehetségesnek tartja a szudétánémet kérdés békés elintézését. Londonban általában azt hiszik, hogy az angol kormány ebben a pillanatban is ilyen irányban kísérletezik Prágában. A vasárnapi miniszterközli megbeszélésekről megjelent angol félhivatalos közlemény kimondottan derűsenlátó. Ismételt hangsúlyozzák Londonban, hogy a szudétánémet kérdés békés elintézése

lehetséges és még korántsem merítették ki az erre szolgáló lehetőségeket. Hitler beszédét nagy érdeklődéssel várják az angol fővárosban.

eddig kizáróan Németországon kívül foglalkoztak. Egyébként — mondják Berlinben — az angol közlemény Németország számára semmiféle meglepetést nem tartalmaz.

ANGLIA JOBBAN TENNÉ, HA...
Berlinből jelenti az Avala: Né-

Angol tengerészeti intézkedések

Londonból jelentik: A News Chronicle közlése szerint a tengerészeti minisztérium — a jelenlegi válság esetleges lehetőségeire való tekintettel — bizonyos rendelkezéseket adott ki. A minisztérium elhatározta, hogy behívja a tartalékos tiszteket és beszünteti a szabadságolásokat. Ezenkívül — mint már jelentettük — az első aknarakó flotillát és négy új torpedórombolót a tartalékból szolgálatba helyeztek.

Ugyancsak Londonból jelentik, hogy az Egyesült Államok Nashville nevű cirkálója, az amerikai haditengerészet egyik legmodernebb egysége hétfőn a portlandi kikötőbe érkezett. Szeptember hó 20-ára várják a Honolulu nevű amerikai cirkáló érkezését angol vizekre.

A GENFI MEGBESZÉLÉSEK

Genfből jelentik: A francia népszövetségi küldöttség vasárnap reggel megérkezett Genfbe. Bonnet külügyminiszter azonnal érintkezésbe lépett a már Genfben tartózkodó külföldi külügyminiszterekkel. Elsőnek Litvinovval, majd Comnen román külügyminiszterrel tárgyalt.

A varsói lapok genfi értesülése szerint Litvinov Genfben igen élénk tevékenységet fejt ki, így megbeszélést folytatott Comnen román külügyminiszterrel a szovjet-csapatoknak román területen való átvonulása ügyében. Az Express Poranny értesülése szerint a román külügyminiszter közölte Litvinovval, hogy Románia nem lesz

met politikai körök a legnagyobb tartózkodást tanúsítják az angol kormány vasárnapi közlésével szemben. Egy jól tájékozott személyiség a londoni közvéleménnyel kapcsolatban kijelentette a Reuter-iroda tudósítója előtt, hogy Anglia jobban tenné ha minden befolyását Prágában nálná fel, ahelyett, hogy Németország felé tesz célzásokat.

Ugyancsak az Avala jelenti: A német távirati iroda közli: Azzal a közléssel kapcsolatos, amelyet az angol kormány tett a sajtónak Anglia és Franciaország magatartásáról a cseh kérdés erőszakos megoldása esetére, német körökben hangsúlyozzák, hogy az erőszakos megoldás lehetőségével

hajlandó megengedni a szovjet-csapatok átvonulását.

LITVINOV ELÉGEDETLEN

Genfi jelentés szerint Litvinov elégedetlenségét fejezte ki Bonnet francia külügyminiszter előtt afelett, hogy Anglia és Franciaország az utóbbi időben nyomást gyakorolt Prágára, hogy nagyobb engedékenységre bírja a szudétánémet követelések teljesítése terén.

Mint Londonból jelentik, de la Warr lord, Anglia lordpecsétőre Genfben utazik, hogy az angol kormány főmegbízottjaként résztvegyen a Népszövetség közgyűlésén. Halifax külügyminiszter Londonban marad.

„Kielégítő jóvátétel“

Londonból jelentik: Ward Price, a Daily Mail diplomáciai szerkesztője azt közli Nürnbergből, hogy a birodalmi kormány elhatározta, hogy a mostani feszültséget a szudétánémet vidéken mindaddig fentartja, amíg a »német kisebbségen elkövetett igazságtalanság kielégítő jóvátétel« meg nem történt. Ez csak úgy lehetséges, ha a csehszlovák kormány a szudétánémetek valamennyi követelését teljesíti. Ha ez nem történik meg, Németország nem riad vissza nyomatékosabb eszközök alkalmazásától sem. Ezeknek az eszközöknek formájáról adott pillanatban maga Hitler dönt.

CSAK KISIKLÁS

Newyorkból jelentik: Az amerikai sajtó határozottan állást foglal Nagybritannia, Franciaország és Csehszlovákia mellett. A World Telegram azt írja, hogy a Times sokat vitatott cikke csak magántermészetű kisiklásnak tekinthető. A lap követeli, hogy a berlini angol követ közölje világosan a birodalmi kancellárral, hogy Nagybritannia háboru esetén — ugyanúgy, mint 1914-ben — Franciaország oldalára áll.

A NÉPSZAVAZÁS ELLEN

Párisból jelentik: A katolikus L'Aube erélyesen állást foglal a népszavazás ellen és ezeket írja: Sem semlegesítést, sem Csehszlovákia feldarabolását, sem népsza-

vazást nem kívánunk. Csehszlovákia semlegesítése Franciaország számára egy szövetséges elvesztését jelentené, még pedig minden ellenszolgáltatás nélkül. Franciaország nem hagyhatja el szövetségét, amelynek békéjére és szabadságára szüksége van. Csehszlovákia semlegesítése a háboru eszköze volna a béke ellen.

A Journal is elutasítja a népszavazás gondolatát és azt írja, hogy a népszavazás ingyen adna meg olyasmit, amit háboru esetén drágán kell megfizetni.

NÜRNBERG KÖZÖMBÖS

Az Avala jelenti szerint az angol kormány vasárnapi közlését Nürnbergben teljes közömbösséggel fogadták. Illetékes helyen hangsúlyozzák, hogy ez a közlés sem-

miféle új momentumot nem tartalmaz, amely a nyilatkozatnak különös jelentőséget adhatna. Nürnbergben sokkal nagyobb érdeklődést keltettek az újabb csehszlovákiai incidensekről szóló hírek. Egyébként Nürnberg és az egész birodalom a pártnap hatása alatt áll és a legnagyobb érdeklődéssel várja Hitler beszédét.

Henderson angol követ vasárnap éjjel egy órakor visszautazott Nürnbergből Berlinbe.

MUSSOLINI PIHEN

Rómából jelenti az Avala: Mussolini vasárnap gépkocsin Rocca della Caminate-i birtokára utazott. Itt marad a hét végéig és vasárnap Trieszbe utazik, ahol beszédet mond.

ANGLIA EGYSÉGES

Londonból jelenti az Avala: Valamennyi hétfői reggeli lap behatóan ismerteti az angol kormány vasárnapi nyilatkozatát. A lapok vezércikkei hangsúlyozzák, hogy ebben a kérdésben az egész angol nép egységes és helyesli a kormány politikáját. Most egyedül Hitlerrel függ — írják — hogy a csehszlovák kérdést megoldják-e békés uton.

A Times diplomáciai szerkesztője emlékeztet arra, hogy Hitler több ízben békeszeretét nyilvánította. Angol hivatalos körökben — írja a lap — egyhangúlag az a vélemény, hogy csalogódnak azok, akik azt hiszik, hogy Hitler békeszeretete nem öszinte. A lap ezután alaptalannak jelenti ki a francia és angol vezérkarok megbeszéléseiről szóló híreket. Londoni körök általános meggyőződése szerint a helyzet komoly, de nem alaptalan az a reménység, hogy a viszályt békés uton oldják meg, — írja a Times.

A BÉKÉS RENDEZÉS KILÁTÁSAI

Londonból jelenti az Avala: A Daily Mail is lehetségesnek tartja a szudétánémet kérdés békés megoldását. A lap azt írja, hogy a Hitlerhez közelálló körök meggyőződése szerint a német kancellár nem tesz békeellenes kijelentéseket. A Daily Telegraph azt írja, hogy az európai helyzet alakulását élénk figyelemmel kísérik nem csak az európai államok, hanem az angol dominiumok is.

Rómából jelenti az Avala: Bár az angol közléssel kapcsolatban olasz hivatalos részről még nem foglaltak állást, félhivatalosan igen jelentősnek mondják, mert világosan mutatja, hogy a békés megoldással ellentétes esetben Anglia sem maradna semleges.

HENDERSON MEGNYUGTATÓ JELENTÉSE

Az angol és a francia sajtó általános benyomása az, hogy a nemzetközi helyzetben bizonyos mérvű megnyihülés mutatkozik. A Daily Mail úgy tudja, hogy Henderson berlini angol nagykövet Londonba érkezett újabb jelentése jóval megnyugtatóbb, mint várták volna.

A Daily Express szerint a hétfői angol minisztertanács két dologról dönt: az első az a javaslat, hogy Anglia ne adjon önműködő biztosítékokat Csehszlovákia határainak szavatolására, amit Franciaország kért. Az angol kormány

— írja a lap — ezt a javaslatot kétségkívül elfogadja majd és nem ígér segítséget Csehszlovákiának. Másodsor megtárgyalja majd az angol minisztertanács a Csehszlovákia ellen irányuló esetleges támadás által előidézett helyzetet.

BIZTONSÁGI INTÉZKEDÉSEK

Brüsszeli jelentés szerint a belga kormány bizonyos katonai elővigyázati intézkedéseket tett. Vasárnapra virradó éjszaka az eddig másutt állomásozó belga tüzércsapatok bevonultak határmenti helyőrségeikbe. Ezenkívül a csendőrséget is megerősítették a határon. Megelőző rendszabályt fogantatosított a svájci hadügyminisztérium is. Mint a svájci távirati iroda közli, elrendelték a határ mentén levő aknák robbanóanyaggal való megtöltését. Az aknák felrobbantása a külföld felé vezető vasuti és országúti közlekedést zárná el Svájcban.

HENLEIN: VÉGE A HALOGATÁSNAK

Rómából jelentik: A Regime Fascista Henlein Konrad nyilatkozatát közli. Tíz év óta csak ígérekkel tartanak bennünket, — mondotta Henlein. Ma azonban vége a halogatás és a kertelés időszakának. Teljes autonómiát akarunk a csehszlovák államban, de nemcsak papíron, főleg pedig nem tűrhetjük, hogy a szudétánemek felett továbbra is a cseh rendőrség basáskodjék.

A NÉPSZÖVETSEG ÜLÉSE

Genfben hétfőn nyílt meg a Népszövetség 19. közgyűlése. Jordan újzélandi kiküldött, a Tanács jelenlegi elnöke beszédében hangzott, hogy a nemzetek minden háborus veszély ellenére sem vesztették el a béke uralmába vetett szilárd hitüket. A világ valamennyi népének a béke fentartása érdekében kell erejét kifejtenie.

Ujabb engedmények

Párisból jelentik: A francia lapok genfi értesülése szerint Anglia újabb engedmények megadására készíti Csehszlovákiát. Erről ír az Oeuvre és a Matin is. Genfben mindenki úgy véli — írja a Matin —, hogy Prágának újabb engedményeket kell tennie. Genfi angol körökben felvetik a kérdést, vajjon a szudétánemek területek átadása és a szövetségi alapon megalakított Csehszlovákia semlegeségének kimondása megbontaná-e az európai egyensúlyt. Az angolok erre a kérdésre nemmel válaszolnak és megállapítják, hogy ennek következtében semmiesetre sem volna érdemes a háborus veszedelmet felidézni.

HITLER ÜZENETE

Londonból jelentik: Vasárnap a késő éjszakai órákban lord Brockett folytatott tárgyalást Chamberlain miniszterelnökkel. A lord szombaton teán vett részt Nürnbergben és ez alkalommal hosszabban beszélgetett Hitler kancellárral. Az angol sajtó értesülése szerint a lord Hitler személyes üzenetét vitte el Chamberlainnek.

AMERIKA MOZGÓSÍTÁSI TERVE

Washingtonból jelenti az Avala: Az amerikai hadügyminisztérium most tanulmányozza az új mozgósítási tervet és az új hadügyi hitelek tervezetét. A vezérkar nyomában az ellenségeskedések kitörésének pillanatában 400.000 emberrel kíván rendelkezni. Ez a szám négy hónap alatt egymillió jól képzett katonára emelkedik.

AZ ANGOL MINISZTERTANÁCS

Londonban hétfőn délelőtt kezdődött meg az angol minisztertanács, amelyen a kormány 22 tagja közül 20 vett részt. A minisztertanács két óra hosszat tartott. A Reuter-iroda értesülése szerint az angol kormány áttekintette az egész nemzetközi helyzetet és teljes mértékben jóváhagyta a miniszterelnök és a külügyminiszter politikáját. Chamberlain miniszterelnök az egész napot a miniszterelnökségi palotában töltötte.

ROBBANÁS EGY ÓVODÁBAN

Prágából jelentik: A hlucsinai óvoda épületében szombat este nyolc óraker robbanás történt. Az anyagi kárt 5000 csehkoronára becsülik. Emberéletben nem esett kár. A vizsgálat megállapította, hogy füstnélküli lőporral töltött petárda robbant fel, amelyet az ismeretlen tettes az óvoda egyik

törött ablakán hajított be. A hatóságok az egész környéken messze menő biztonsági intézkedéseket tettek.

VISSZAVONT KÜLDÖTTSEG

Prágából jelenti az Avala: Németország az utolsó pillanatban visszavonta a nemzetközi statisztikai kongresszusra induló német küldöttséget. A kongresszus hétfőn nyílt meg Prágában.

GÖRING BETEG

A német távirati iroda jelenti, hogy Göring megbetegedett. Be-

tegsége könnyebb természetű. Az orvosi jelentés szerint a jobb láb lymphamete gyulladásba jött, amihez a belső légzőszervek megbetegedése járult. A lázas megbetegedés következtében Göringnek

feltétlenül több napig ágyban kell maradnia. A megbetegedés valószínűen arra vezethető vissza, hogy Göring vasárnap, különösen a felvonulások rendkívül hosszú ideje alatt túlerőltette a lábát.

Az angol külügyminisztérium közleménye

Londonból jelentik: A külügyminisztériumban vasárnap közölték a nemzetközi sajtó képviselőivel, hogy a legutóbbi tanácskozá-

sok során az angol kormány tagjai arra a meggyőződésre jutottak, hogy

most már nem lehet személt hunyni a csehszlovákiai helyzet aggasztó súlyosbodása és ezzel kapcsolatban a háboru kitörése felett. Az angol kormány teljes mértékben tudatában van a modern háboru súlyos voltának, de bizik abban, hogy a válságot békés tárgyalások útján sikerül megoldani.

nyen lehetséges, hogy a tárgyalások során még további visszaesés és holtponatok állnak be, amíg azonban Runciman tárgyalásai tartanak, minden lehetőség nyitva áll. Az angol kormány Chamberlain miniszterelnök március 24-i, valamint Sir Simon beszédében pontosan kifejezésre juttatta álláspontját, amely szerint

Runciman lord bizonyos sikereket ért el. Legutóbb is sikerült kivívnia, hogy a prágai kormány új alapelveket dolgozott ki. A helyzet újabb tárgyalásokat tesz szükségessé.

Ma bármilyen erőszakos megoldásra irányuló kísérlet elítélte a világ közvéleménye. Igen könnyű

Anglia és más országok is elkerülhetetlenül háboruba sodródának, ha kísérlet történnék a cseh kérdés erőszakos megoldására. Ebben a helyzetben elsődrendű jelentőséget kell tulajdonítani annak a ténynek, hogy Németország semmiesetre sem számíthat Csehszlovákia elleni rövid és sikeres hadjáratra, amelyet esetleg abban a feltevésben kezdetne, hogy Franciaország és Nagybritannia nem avatkoznak be.

Anglia és más országok is elkerülhetetlenül háboruba sodródának, ha kísérlet történnék a cseh kérdés erőszakos megoldására. Ebben a helyzetben elsődrendű jelentőséget kell tulajdonítani annak a ténynek, hogy Németország semmiesetre sem számíthat Csehszlovákia elleni rövid és sikeres hadjáratra, amelyet esetleg abban a feltevésben kezdetne, hogy Franciaország és Nagybritannia nem avatkoznak be.

Az angol kormány állandóan tájékoztatja felfogásáról a domini-

mok kormányait, valamint a francia és az amerikai kormányt.

Pórujjárt a kégyetlen anyós

Ebeket uszított a vejére, aki csak látni és megcsókolni szerette volna a kisfiát

Kikindáról jelentik: Vasárnap véres esemény történt Potiszki Szveti Nikolán. Sziráki János jómódu padéji mészáros revolverével kulcsontjába lőtt anyósának, Gábor Pálnénak. Az eset előzménye az volt, hogy Sziráki már hónapokkal ezelőtt különvált feleségétől, aki hazatért anyjához, de magával vitte a kisfiukat is. A férfi többször kérte a feleségét, engedje meg, hogy kisfiát hetenkint többször láthassa. Az asszony eleget is tett volt férje jogos kívánságának és Sziráki ettől kezdve gyakran átjárt Potiszki Szveti Nikolára, hogy láthassa gyermekét.

tette, hogy semmi köze sincs Szirákinak a fiúhoz.

Gáborné már azelőtt is nagy ellenszenvvel viseltetett vejével szemben. Amint most meglátta, hogy Sziráki az elutasítás ellenére sem akar elmenni, kijelentette, hogy ráuszítja a kutyákat, ha azonnal nem távozik el a háztól. Sziráki erre csak azt kérte, hogy legalább engedje megcsókolni a fiát. Gáborné azzal válaszolt, hogy Szirákira bocsátotta az ebeket. A férfi, hogy a rátámadó ebektől védekezzék, elővette revolverét és négyszer rájuk lőtt, majd még kétszer a levegőbe sütötte el fegyverét.

A lövések zajára előjött Sziráki volt felesége is, aki nem értette meg a helyzetet, félt, hogy Sziráki rosszat akar tenni és ki akarta csavar-

ni Sziráki kezéből a fegyvert. A revolver a következő pillanatban elszűlt és

a golyó Gábornét találta, aki hangos jajszóval összeesett.

Sziráki csak ezután tért magához és sirva mondta el a körülötte állóknak, hogy nem volt szándékában senkit megsebesíteni, csupán ijesztésül lőtt a kutyák közé és a levegőbe.

Gáborné állapota tegnapi jobbra fordult, a kulcsontba szorult golyót azonban eddig még nem sikerült eltávolítani testéből. Sziráki Jánost a kikindai ügyészség rendelkezésre tartóztatták és bekísérték a kikindai törvényszék fogházába.

Sziráki esete nagy megdöbbenést keltett a környéken, mindenki csendes, jóra való férfinek ismerte őt.

KÜLFÖLDI TÖZSDEZARLATOK

A dinár árfolyama. Budapest 7.15—7.70, Prága 64.80—65.20, Berlin 5.63—5.67, London 214.
Zürich. Beograd 10, Páris 11.93 háromgyed, London 21.28, Newyork 442.87, Brüsszel 74.45, Milánó 23.275, Amszterdam 23.87, Berlin 17.725, Prága 15.24, Varsó 83.10, Bukarest 3.25

Petrovgrád perli a villanytelepet

Iskolát telepítenek a jegyzőtanfolyam félbehagyott épületébe

Petrovgrádról jelentik: Petrovgrád város képviselőtestülete ülést tartott Zsivkovic Vladimir mérnök városelnök elnökletével. Az ülés megnyitása után Dr. Iszakovic Vojislav városi tisztí főorvos előterjesztésére elhatározták, hogy a városi tisztviselők a jövőben nemcsak kórházi, hanem fürdői gyógykezelésre is jogosultak a város terhére. A városi villanytelepet bérlő Vojvodina Rt. kérte, hogy a város fizesse vissza az értékpapirokat, amelyeket a társaság a telep bérbevétele alkalmával letétbe helyezett. A képviselőtestület úgy határozott, hogy

15 napon belül visszafizeti az óvadékot a Vojvodina Rt-nek.

A képviselőtestület villanybizottsága ez alkalommal megvizsgálta az egész villanyügykomplexumot és a következőket terjesztette elő a képviselőtestületnek: A város fizesse vissza a telepet bérlő társaságnak a kilátásba helyezett kétszáz ezer dolláros kölcsön folyósított részletét, 14 ezer dinárt öt éven belül a kamatokkal együtt és ne tartson igényt a kölcsön további részleteire. Érvényesítse szerződéses jogát, amely szerint a városnak évi 400.000 kilowattóra ingyen áram jár, tekintet nélkül arra, hogy ezt az áramenergiát világításra vagy ipari célokra, a vágóhid üzemeltetésére fordítja-e. Ennek érvényesítése után

a város követelje vissza a társaságtól azokat az összegeket,

amelyeket a társaság a vágóhid ipari áramfogyasztása címen minden évben levont a bérbevétel óta a 650.000 dináros bérösszegeből és amely összeg közel másfél millió dinárra rug. Végül követeljen a város kártérítést a telep újépítésének késedelmes elvégzése miatt. A társaság a rekonstrukciót ugyanis két évvel később végezte el a szerződésben előírt időnél, tehát két évig jogtalanul kamatoztatta az összeget, amelyet a rekonstrukció céljaira kellett volna fordítani. A város ezért hatszáz ezer dinár kártérítést követel. A képviselőtestület elfogadta a villanybizottság előterjesztéseit. Először békés tárgyalások útján igyekszik érvényesíteni követeléseit, ha ez nem vezet sikerre,

választott bíróság elé viszi az ügyet.

A képviselőtestület azután mintegy husz segélykérvényügyet tárgyalt. Az ország minden részéből különböző egyesületek segélyért fordultak a városhoz és különböző célokra, szobor-, templomépítésre, ott hon emelésre és zászlószentelésre kértek hozzájárulást. A városi képviselőtestület

valamennyi kérvényt elutasított azzal az indoklással, hogy ezekre nincs költségvetési fedezet.

Vladiv Milorád főszámvevő városi pénzügyi tanácsos bejelentette, hogy a létszámfelettiapidíjasok illetményeinek kifizetésére sincs meg a kellő költségvetési fedezet és mintegy 170.000 dinárra van még szükség. A képviselőtestület a bejelentést tudomásul vette és úgy határozott, hogy

pótköltségvetés útján teremti elő a szükséges összeget.

Több kisebbjelentőségű kérdés tárgyalása után sor került a jegyzőtanfolyam épületének kérdésére. Ez az ügy már közel negyed század óta foglalkoztatja a várost. A hatalmas épület építését a háboru előtt kezdték meg, de a háboru kitörése alkalmával félbeszakították a munkát és azóta sem folytatták. Most újabb terv merült fel az épülettel kapcsolatban. Mint már megírtuk, a petrovgrádi kereskedelmi és gyáripari

kamara engedélyt kapott a kereskedelemügyi minisztériumtól magán és kereskedelmi akadémia és magán-technikai középiskola megnyitására. Az iskolák első osztályai még az idén megnyílnak és elhelyezésükről már gondoskodtak, később azonban mire teljes lesz az iskola, nem lesz megfelelő számú tanterem. A kamara ezért kérvényt intézett a városhoz, amelyben a két iskola céljaira kéri az épületet. A kamara kötelezettséget vállal, hogy az épületet a saját költségén befejezti.

A város teljesítette a kérést.

A képviselőtestület úgy határozott, hogy az épületet átengedi ingyen a kamara tulajdonába azzal, hogy a kamara köteles az építkezést egy éven belül megkezdni, öt éven belül befejezni és csak iskolai célokra használhatja fel.

Nem való boktéta tűrtött süveg mellé...

Zsirszódát ivott a falu legderekabbb legénye, aki megszöktetett egy gazdag beográdi diáklányt

A lány hiútlenségével végződött a szerelmi regény, amelynek fejleményeit fél ország izgalommal lesté

Néhány héttel ezelőtt az egész országban nagy feltűnést keltett egy gazdag beográdi kereskedő egyetemi hallgató leányának szerelmi kalandja.

A leány beleszeretett egy falusi parasztleányba és megszökött vele, de rokonai közbelépésére elhagyta a legényt.

Knezsevic Damján dús gazdag beográdi kereskedő Tatjana nevű 19 éves szép leánya még a mult évben ismerkedett meg Bukovik faluban Radovanovic Miodrag husz éves földműveslegénygel. Radovanovic magas, vállas, rendkívül megnyerő külsejű volt és a lány beleszeretett. A legény a szerelmet viszonzta. Hosszu ideig voltak együtt, mert a leány az egész nyári szünidőt bukoviki rokonainál töltötte. A szerelmi idillnek az ősz vetett véget, amikor Tatjanának vissza kellett térnie Beográdba, hogy egyetemi tanulmányait folytassa. Az iskolai év alatt állandóan leveleztek és

kölcsönösen fogadkoztak, hogy csak egymásé lesznek.

A nyár elején a lány ismét Bukovikra ment és a szerelmi regény folytatódott. Elhatározták, hogy a lány szüleit rábíráják, egyezzenek bele a házasságukba.

Néhány héttel ezelőtt megszököttek.

Az apa a rendőrséghez és csendőrséghez fordult, a fiatalokra valósgal hajtóvadászatot rendeztek. Hamarosan meg is találták őket.

Huszonöt gyermeket lopott el egy jassyi asszony

Bukarestből jelentik: A jassyi rendőrség letartóztatott egy Barbalata Katica nevű asszonyt akire rábizonyították, hogy az elmúlt hónapban ellopott két apró gyermeket és

eladta őket a cigányoknak.

A vallatás során az asszony beismerte, hogy már évek óta foglalkozik ezzel a

Tatjanát visszavitték a szüleihez, a legény ellen pedig eljárást indítottak erőszakos szöktetés miatt.

A leányszöktetés nagy szenzációt keltett és fél ország lakossága nagy érdeklődéssel várta, hogy a fiataloknak sikerül-e legyőzni a szülők ellenállását. Most az ügyben váratlan fordulat következett be. A lány édesanyjával együtt Vrnyacska-banya fürdőre utazott.

Tatjana időközben már teljesen elhidegült szerelmese iránt, leteleire nem válaszolt.

Radovanovic Miodrag erre elutazott Vrnyacska-banyára. Több napig lesté az alkalmat, hogy Tatjanával egyedül találkozzék. Végre sikerült a szálloda halljában beszélnie vele.

— Tatjana, gyere velem, meghalok nélküled! —

mondta a leánynak.

A lány elfordult.

— Eredj, válaszolta.

Egyetemi hallgatónó vagyok, te pedig parasztleány. Felejts el. Majd találsz magadnak egy szép parasztlányt és azt vedd el.

A legényt ez a váratlan válasz le-sújtotta. Visszament szállóbeli lakására,

bezárkózott a szobájába és zsirszódát ivott.

Amikor rátaláltak, eszméletlen volt, de állandóan ezt kiáltotta:

— Tatjana, miért is szerettelek...

Az első segélynyújtás után beszállították a kiralyevői kórházba.

ségére akar lenni a rendőrségnek az ellopott gyermekek felkutatásában, mert

telkiismeretfurdalásai vannak

és nem lesz többé nyugalma, ha az ellopott gyermekeket nem tudja visszaadni szüleiének.

A nyomozás megállapította, hogy az elrabolt gyermekek között volt egy Kelemen Erzsébet nevű magyar leányka is, akinek szülei Tutova megye egyik községében laknak.

Sztáribecsen megszűnik a koldulás

A sztáribecsei községi képviselőtestület rendkívüli közgyűlést tartott Boaorv Mita községi elnök vezetésével. A napirendet Lálin Jován főjegyző ismertette. A képviselőtestület egy évi szabadságot engedélyezett Brankov Lázár és Szpajics Neszor községi tisztviselőknak, hogy résztvehessenek a Noviszádon tartandó jegyzői tanfolyamon. — Gyuricsin Szlávkónak iskoláztatási segélyt szavaztak meg. — Bányai Mihály koldulási engedély iránt benyújtott kérvényét elutasították és elhatározták, hogy

intézkedéseket tesznek a koldulás teljes megszüntetésére.

Hadnagyev Zsárkó községi tisztviselő fizetését 300 dinárral felemelték. — Fülöp Pál kérvényt nyújtott be a füzfa-terület bérbevétele ügyében. Az ajánlatot elfogadták azzal, hogy a szilos részére szükséges területet kivesszik a bérletből. — Minkusz Hugó és Szentesi László községi illetőséget kapnak, ha megszerzik az állampolgárságot. — Miladinovic Bránkó birtokán új utat nyitnak, ha a felsőbb hatóság a tervet jóváhagyja. — A repülőterhez vezető ut építési költségeit a község nem viselheti, a terveket azonban saját költségén kidolgoztatja. — A Hipotekarna Banknál, a tisztai kikötő léépítése céljából kölcsönt szándékozik felvenni a község.

Az ügyet egyleg levették a napirendről.

A fogyasztási adó behajtására felvett alkalmazottak fizetését az alábbiak szerint állapították meg: három alkalmazott 1200, az I. ellenőr 1100, a II. ellenőr 800, két végrehajtó 600 dinár havi járulékot kap. — A község háza javítása körül felmerült pótmunkák fedezésére 11.000 dinárt szavaztak meg. — Nagy István és Hadnagyev Novaapidíjasok havi járulékat 600 dinárban állapították meg.

Lord Runciman eladta egyik házát

Londonból jelentik: Mint az Evening Standard írja, lord Runciman eladja Londonban a Westminster városrészben lévő házát. A vételár 12.500 font s ez az összeg az angol jogszabályok értelmében 800 évre biztosítja a vevő számára a ház tulajdonjogát.

De a ház eladás nem jelenti azt, hogy lord Runciman el akar költözni Londonból.

Újabb házat keres, szabadabb kilátással.

A lordnak különben öt háza van és egy egész szigete, Eigg, a Hebrida szigetcsoportban. Ez a sziget öt mérföld hosszú és négy mérföld széles.

HALLÓ!

A belgiumi Lüttichben vasárnap kezdődött meg a hagyományos léggömbverseny a Gordon-Bennett serlegért. Az idén kilenc léggömb indult a versenyen, még pedig három belga, három lengyel, két francia és egy svájci.

Ausztrália 26.000 bányamunkása bérkövetelésük elutasítása miatt sztrájkba lépett.

Grác és az Eulenberg környékén nagy felhőszakadás és árvíz pusztított. Szombatról vasárnapra virradó éjjel nagy eső volt és Altheidenél a hegyi patakok annyira megáradtak, hogy két töltést átszakítottak és az egész környék víz alá került. A megáradt patakok vize több hidat is elmosott. Hasonlóképpen történt más helyeken is. Az ár a szántóföldeken nagy károkat okozott.

Az olasz kormány a zsidók részére külön elemi iskolákat létesített. A zsinagógák mellett működő elemi iskolákat mindenhol kibővítik. Az iskolák pénzügyi terheit az olasz állam viseli.

A Németországban tartózkodó lengyel frontharcosok, akik Harzburgban voltak, vasárnap látogatást tettek a Kyffhauseren és megkoszorúzták a hősi halottak emléket.

Párisi lapjelentések szerint a párisi szovjetorosz katonai attasé, Diakonov ezredes, július vége óta nyomtalanul eltűnt. Diplomáciai körökben úgy tudják, hogy az ezredes július 25-én három ismeretlen ember kereste fel, akiknek kíséretében elhagyta a párisi követség épületét. Azóta semmit sem tudni róla. Attól tartanak, hogy Diakonov a Cseka kezébe került és kivégezték.

Julianna holland trónörökösnő egészségi állapota nem ad okot aggodalomra. A trónörökösnő könnyebben meghült. Julianna hercegnő valószínűleg még ma visszatér Sestojba.

A Trieszt melletti San Marco hajógyárban megkezdték a 35.000 tonnás »Róma« csatahajó építését. A »Róma« az »Impero« testvérhajója lesz. Az »Impero« építése már befejezés felé közeledik és rövidesen vízrebocsátják.

Connaugh Artur herceg, VI. György angol király nagybátyja, hétfőn hajnalban fél négy óraker meg halt alvás közben. Connaugh Artur herceg 1873. január 13-án született.

Zürich városa elhatározta, hogy a saját költségén 21 légharító ágyút vásárol a város védelmére. Zürich példáját a többi svájci város is követni fogja.

A Stefani-figyelmesség jelentése szerint Északalbániában egy csendőrrőreg keresett rablóbanda nyomára jutott. A csendőrök és rablók között vívott harc során egy csendőrhadnagy és két rabló életét vesztette.

A franciaországi Dijon közelében a szakadékba fordult egy autó, amelyen öt katolikus pap volt. A papok bucsujárárhelyről igyekeztek vissza Dijonba. A szerencsétlenség alkalmával három pap a helyszínen meghalt, a másik kettő pedig életveszélyes sérüléseket szenvedett.

Roosevelt elnök fiát gyomorfekélyvel megoperálták. A műtét kitűnően sikerült és a beteg állapota teljesen kielégítő.

**1.664 oldalon
3.328 hasábon
200.000 sorban
83.000 címszót**

magyaráz meg

A Reggeli Újság

MINDENTUDÓ LEXIKONA

ÉS
IDEGENSZAVAK
SZÓTÁRA

melyet minden olvasónknak
ajándékba adunk

Ez év október 2-án a vasárnapi számunkhoz mellékeljük az első kötet bekötési tábláját. Ugyanekkor a Reggeli Újság mellékleteként a lexikon első 16 oldala jelenik meg a lapban. Minden vasárnap újabb 16 oldalt jelentünk meg

Olvasóink gyűjtsék össze az oldalakat. Amint az első kötet teljes lesz, a második kötet bekötési tábláját is díjtalanul megküldjük.

Ujabb halálos baleset a nemzetközi uton

A hirtelen lefékezett teherautóból kiesett egy munkás és halálra zúzta magát

Szombaton ismét emberáldozattal végződő szerencsétlenség történt a nemzetközi uton. Az ut szarobráni szakaszán kőhordást végző egyik teherautó, amely Feketics-Szekics vasutállomásról fuvarozza az utépítéshez szükséges kőanyagot, szombaton délután 2 óra tájban a vasutállomáshoz igyekezett újabb szállítmányért. Feketics és Szekics között a Gutwein Jakab-féle téglagyár közelében Gutwein téglagyárosnak egy kocsija igyekezett ki a gyárból, amelyet Róth Fülöp munkás hajtott. Az

uttestre kiérve vette észre a nagy sebességgel közeledő pótkocsival ellátott hatalmas teherautót, amelynek sofőrje, Mucs István szintén

az utolsó percben pillantotta meg a nemzetközi ut közvetlen közelében levő téglagyárból ki-hajtó kocsit.

Az összeütközést elkerülendő Mucs sofőr a lehető legrövidebb idő alatt fékezte le és állította meg a nagy lendületben levő kettős, hatalmas súlyu teherkocsit, amelynek első ko-

csiján az utépítő munkások ültek. A nem várt nagyerejű fékezésre Knezzevics Ilija 18 éves likai származású utépítő munkás olyan szerencsétlenül zuhant a kikövezett uttestre, hogy agyrázkódást, koponyaalapi törést és egyéb külső zúzódásokat szenvedett. A szerencsétlenül járt munkást dr. Steinmetz Károly szekici orvos részesítette első segítségben. Intézkedésére a szuboticiai kórházba szállították és megoperálták Knezzevicsét, de a szerencsétlen ember, anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, kiszendvedt. Szerencse a szerencsétlenségben, hogy a baleset nem követelt még egy áldozatot. Ugyanis a Gutwein kocsiját hajtó Róth Fülöp is könnyen áldozata lehetett volna a balesetnek, de szerencsére a hirtelen lefékezett kocsit, amelyik saját lendületétől még pár métert szaladt, csak a kocsiba fogott lovakat kapta el, amelyek közül

az egyik lovat el is gázolta, míg Róthnak az ijedtségen kívül egyéb baja nem történt.

A közeli időkben egymást érő balesetek, amelyeknek nem egyike halálos áldozatot követel, az illetékesek figyelmét parancsolóan hívja fel arra, hogy a nemzetközi utnak a községekben keresztül haladó szakasza nem elég széles és ha valamilyen megoldást nem találnak arra, hogy az autót a községek székér és kocsiforgalmától külön válasszák, a balesetek a legszigorubb óvintézkedések mellett is meg fognak ismétlődni.

A palesztinai harctér

A legutóbbi harcokban 6 zsidó rendőr elesett

Jeruzsálemből jelentik: Palesztina különböző vidékein vasárnap ismét súlyos összetűzések voltak. Gedera zsidó település közelében véres összetűzés támadt az arabok és zsidó rendőrök között. Hat zsidó rendőr elesett. A Jeruzsálem és Lidda közti vonalon fekvő Artuf vasutállomást és egy zsinagógát felgyújtottak. Hebrontól nem messze tüzharc folyt egy katonai őrző és az arabok között. Jeruzsálem városában az Omár mecsét környékén nagy arab tüntetés volt. A Jeruzsálem és Jaffa közötti távbeszélő vonalat elvágták.

Elfogták a noviszádi munkást, aki féltékenységi dühében összeszurkálta a feleségét

Jelentették, hogy szombaton délelőtt véres családi tragédia történt Noviszádon.

Szávics Pájó 35 éves noviszádi munkás többször megszurta Jellica nevű töle különváltan élő feleségét.

Szávics Pájó azzal gyanúsította az asszonyt, hogy viszonyt folytat sógorával, Rutonszki Vászóval. Ezért ment el Rutonszki házába, ahol megtalálta az asszonyt és leszurta. Szávicsné súlyos állapotban szállították kórházba, ahol állapota javult. Szávics a szurkálás után megszökött, de

a rendőrség szombaton este az egyik kocsmában elfogta.

Szávics kihallgatása alkalmával azonnal védekezett, hogy a felesége megcsalta és ezért akart végezni vele.

A jövő évi jogászkongresszus államjogi kérdésekkel is foglalkozik

Végeit éri a nyolcadik jogászkongresszus

A jugoszláv jogászok noviszádi kongresszusának záróülését dr. Adamovics Szteván elnök nyitotta meg. Az ülésen az egyes csoportok munkáját ismertették és felolvasták a határozati javaslatokat. Az első szekció elnöke dr. Belajcsics Vladimir semmitöszéki bíró ismertette a csoport munkáját, arról, hogy rendezzék a törvénytelen gyermek jogi helyzetét. A bizottság véleménye szerint a polgári törvénykönyvet úgy kell megszerkeszteni, hogy minden törvénytelen gyermek részére biztosítva legyen a megélhetés, nevelés és haladás, meg kell különböztetni az atyától elismert és el nem ismert törvénytelen gyermeket, az elismert gyermek részére törvényes uton kell biztosítani az eltartót és hogy

az elismert törvénytelen gyermeknek ugyanazon jogai legyenek, mint a törvényesnek.

Ezt a határozati javaslatot a kongresszus elfogadta.

A második csoport, amely dr. Pales Dusan elnöke alatt működött, a paraszti birtok oszthatatlanságáról tárgyalt. Az elfogadott négy pontból álló határozati javaslat taglalja a módokat, amelyekkel a kérdést meg lehetne oldani. Főleg a szükségtelen megosztásokkal szemben tartja szükségesnek megvédeni a paraszti birtokot, nagyon fontosnak tartja azonban azt is, hogy

a földmivest védő szerb polgári perrendtartás 471. szakaszát az egész ország területére kiterjesszék.

A harmadik csoport a távolmáradási ítéletek megreformálásáról tárgyalt. A kongresszus ennek fenntartását kívánja, de szükségesnek tartja, hogy az ítélet ellen kifogással lehessen élni.

A negyedik csoport arról tárgyalt, szükséges-e a büntető törvénykönyv egyes büntetéseit szigorítani. A szekció tagjai nem tudtak egységes álláspontot elfoglalni ebben a kérdésben és ezért nem is hoztak semmiféle javaslatot.

Az ötödik csoport dr. Szekulics Milán elnöke mellett a munkások jogainak kodifikálásáról tárgyalt. A kongresszus arra az állápontra he-

lyezkedett, hogy

még nem érkezett el a munkások kodifikálásának ideje.

Szükségesnek tartja azonban a kongresszus, hogy e tárgykör tökéletessítésére tanfolyamokat tartsanak és hogy a jogi fakultáson külön tanszéket állítsanak fel a munkásjog előadására. Ugyancsak szükséges a jogi, bírói és ügyvédi vizsgák tárgyává tenni a munkásjogot.

A hatodik csoport a szakképzett jogi személyek elhelyezésének kérdésével foglalkozott és határozati javaslatában követeli, hogy az állami adóhivatalok összes vezető állásait, a községi jegyzői állásokat és az összes jogvégzettséget igénylő állásokat

jogvégzett egyénekkel töltsék be.

A kongresszuson többen szólaltak fel, így dr. Markovics Laza volt igazságügyminiszter is, aki azt az óhaját fejezte ki, hogy a jövő évi kongresszus

államjogi kérdésekkel is foglalkozzon,

mivel ezeket mostanában nagyon is tárgyalja a közvélemény.

Elhatározták, hogy a jövő évi kongresszust Rogaska Sztatinán és Mariborban tartják meg, majd az állandó bizottság elnökévé dr. Dolenc Metod lyublyanai egyetemi tanárt választották meg. Dr. Adamovics Sztevánt érdemei elismeréséül a jogászkongresszus díszelnökévé választották, mivel az ő érdeme, hogy a noviszádi kongresszus megtartására egyáltalán sor kerülhetett.

A vasárnap esti vacsorán dr. Adamovics Szteván elnök az első pohárköszöntőt öfelségére tartotta, utána még többen felszóltak, így Atyimovics Velja képviselő is, akinek beszéde megzavarta a vacsora harmóniáját, de a megjelentek hamarosan elfelejtették ezt a kis disszonanciát és a késő éjjeli órákig együtt maradtak a Szloboda-szálló nagytermében.

Tegnap kirándulásokon vettek részt a jogászok, akik az esti órákban mind el is hagyták Noviszád városát.

Negyedmillió cseh-koronát örökölt egy koldusházaspár

Csodálatos szerencse ért egy tapolcsányi koldus-házaspárt. Kapronczay Valentin hetvennégyéves tapolcsányi koldus, aki feleségével együtt részben a hatóságok, részben a jószívű emberek adományaitól tartotta fenn magát, — egyik napról a másikra vagyonos ember lett, amennyiben

250.000 cseh-koronát örökölt.

A regényes történet előzménye az, hogy Kapronczay felesége esztendővel ezelőtt Komlóssy János

nyitrai jegyzőnél szolgált. Az aszszony ugylátszik rendkívül hűséges és szorgalmas cselédnek bizonyult, mert

Komlóssy főjegyző, amikor ez év elején váratlanul meghalt, végrendeletileg egykori szolgálónőjét jelölte meg vagyona örököséül.

A nyomorgó koldus-házaspár így egyik napról a másikra a gazdag emberek sorába lépett és csak természetes, hogy ismerőseik, koldustársaik valósággal megrohanták őket úgy, hogy kénytelenek voltak — legalább ideiglenesen — elköltözni Tapolcsányból, ahol a nagy szerencse rájuk zuhant.

— 0 —

HIREK

Éjszakai lehülés

Jugoszlávia középső és keleti részein részben felhős, az ország többi vidékein inkább derült idő volt. A hőmérséklet süllyedt. A legalacsonyabb hőmérséklet Mariborban 6 fok, a legmagasabb Nisben 32 fok volt.

Időjárás: Reggel az egész országban inkább derült idő várható, a folyók mentén és a völgyekben köddel. Napközben az északi és északkeleti részekben beborul. Az éjszaka hideg lesz.

— A szuboticei városelnök visszatért szabadságáról. Ivkovic Ivandekics Iván, Szubotica város elnöke hétfőn reggel visszatért betegszabadságáról és átvette hivatalát helyettesétől, dr. Kengyelac Milivojtól. A városelnök továbbra is hétfőn és pénteken délelőtt fogad magánfeleket.

— **Előléptetett szombori mérnök.** Becker Martin mérnököt, a szombori járásbírószág erdészeti tanácsnokát a negyedik csoport második fokozatába léptették elő legfelsőbb kézzirattal.

— A noviszádi középiskolákba négyezerkétszázötven tanuló iratkozott be az idén. A noviszádi középiskolákban befejeződtek a beiratkozások. A fiú és leánygimnáziumban a tanítások ma, szeptember 13-án kezdődnek. A tanulók reggel hét órakor gyülekeznek, majd az előadók kíséretében Veni Sanctera mennek. Utána osztályozzák a tanulókat, majd megkezdődik az 1938-39-es iskolaév. A polgári iskolában a tanítás már tegnap megkezdődött. Az ideai iskolaévben a fiú reálgimnáziumba 689 tanuló iratkozott be, a nem teljes fiugimnáziumba szintén 689, a leány reálgimnáziumba 1065, a fiú polgári iskolába 565, a leány polgári iskolába 436, a női tanítóképzőbe pedig 106 tanuló iratkozott be az idén. A női tanítóképzőben az idén megnyílik a negyedik osztály is. A műszaki középiskolába az idén 235 tanuló iratkozott be a tavalyi kétszázhatvan szemben. A minisztertanács legutóbbi ülésén engedélyezték a kereskedelmi akadémiára párhuzamos osztályának megnyitását, mivel évről-évre növekszik a tanulók száma és a kereskedelmi végzettségű tanulóknak egyetlent sincs munka nélkül. A kereskedelmibe és a műszaki középiskolába még folynak a beiratkozások, eddig kerek négyszázan iratkoztak be, ez a szám azonban a beiratkozások végéig még bizonyára növekedni fog.

— **A strandfürdő igazgatósága kéri a kabinbérletet,** hogy a kabinokban lévő tárgyakat f. hó 15-ig vigyék el, mert ezen a napon elbocsátja a személyzetet és ezen terminus után nem vállal felelősséget a holmikért.

— **Női öszikabátok nagy választékban olcsón kaphatók:** Fischer J. és Fia cégnél Noviszádon.

— **TEMERINI HIREK.** A község vezetősége értesíti mindazokat, akik a szélmaiom, a Kalmár gödre vagy a gvepmester mellett kaptak házhelyets ellenértékét még nem fizették ki, a tartozást azonnal rendezzék, mert csak az kap a tulajdonjog átírásához szerződést, aki a vételárat lefizeti. — Akik a hasítottkormű állataikról járulatlévelet akarnak kiállíttatni, előbb a jószágaitat vezessék a községi állatorvoshoz vizsgálatra, mert csak az állatorvostól kapott egészségi bizonylat alapján adják ki a járulatléveletet. — A község: ménistállónál levő trágyát f. hó 15-én délelőtt 11 órakor árverés útján eladják.

Szerencséd ha keresed Szeles Bankban megleled

OSZTÁLY-SORSJEGYET

rendeljen nálunk

Húzás október 12-én

Szeles Testvérek

SZOMBOR

UJ KÉPEK A REGGELI UJSÁG FÉNYKÉPKIRAKATÁBAN. Akiről

most legtöbbet írnak az újságok: lord Runciman két főmunkatársával. — Henlein Konrád, a szudétánémetek vezére a nürnbergi pártnapon. — Fáklyásmenet Nürnbergben Hitler vezér és kancellár tiszteletére.

— **A BESUGÁRZOTT ÉTEL — JOBBAN EMÉSZTHETŐ?** Némely tudós azt állítja, hogy bizonyos élelmiszerek emészthetősége fokozódik, ha rádiumsugarak behatása alá kerülnek. A sugárzás az anyagmolekulák szerkezetét változtatja meg; ennek következtében azután a szervezet jobban értékesítheti a táplálékot. Bickel tanár például kazeint — sajtfehérjét — kemény rádiumsugarak hatásának vetett alá s az így kezelt sajt emészthetősége és táplálékértéke, hír szerint, valóban növekedett. Ha ez tényleg így van, a felfedezés még rendkívüli jelentőségű lehet az élelmezéssel összefüggő elméleti és gyakorlati tudományterületeken.

— **Elfogták a noviszádi katolikus temető szatirját.** Ismeretes, hogy a noviszádi katolikus temetőben már több ízben előfordult, hogy egy fiatalember magányos kislánynaknak és asszonyoknak erkölcsstelen ajánlatot tett. Az elvetemült embert tegnap déltájban sikerült elfogni. Az ismeretlen a temető mellett egy gyermeklányt megállított és szemérmetlenül viselkedett vele szemben, majd erkölcsstelen ajánlatot tett. A kislány sikoltozni kezdett, mire a fiatalember futásnak eredt. Több közeli járőrkező üldözésére indult, köztük egy kerékpáros is. Vad hajsza keletkezett és a Ruzsina ucca közelében sikerült is elfogni. Bevittek a rendőrségre, ahol megállapították, hogy egy délszerbiai munkással azonos. Az eljárás folyik ellene.

— **19.000 márká a vasuti fülke ülésében.** Nem mindennapi leletre bukkantak a napokban a Berlin-Róma gyorsvonat egyik elsőosztályu fülkéjének párnázata alatt. A koci tisztogatása közben az egyik alkalmazott egy csomagban papírpénzben 19.000 birodalmi márkát talált. A pénzüsszeg minden valószínűség szerint úgy maradt a vasuti kocsiában, hogy tulajdonosa, — attól tartva, hogy a vámon megtalálják. — már előbb leszállt, vagy más fülkébe ült át.

— **Érdekes számok az élőlényekről.** Egy német tudományos folyóirat közli a következő számadatokat: A soksejtű állatfajták száma meghaladja a milliót; ezzel szemben csak körülbelül 200.000 növényfajta létezik. A földön élő növények együttes tömege azonban több, mint 2000-szer mulja felül az állatokét. Ha valamennyi élő növény testét összegyűjtjük, egy 2237 köbkilométeres kockát kapnánk, viszont a hekatombába gyűjtött állati testek összesen csak egyetlen köbkilométert tennének ki.

— **TOPOLAI HIREK.** Szokolai Ger-
gely sertéshizláló jelentést tett a rend-
őrségen, hogy udvarából több tyukot
és pulykát elloptak. A rendőrség a tet-
teseket kiskorúak személyében elfogta
és a zsákmányt is megtalálta. — A
Katolikus Kör vasárnapi kultúrelő-
adásai októberben ismét megkezdőd-
nek. Az egyesület analfabéta tanfo-
lyamot is rendez. — A topolai műked-
velők szintén megkezdtek a munkát.
Több prózai darab előadását tervezik.

— **Dr. Derner Richard** noviszádi
ügyvéd irodáját szeptember 15-én
Kralja Petra I. u. 28. szám alá he-
lyezi át. (Seidling ékszerész épülete).

— **Gyulaférvára szállítják** For-
buchner püspök holttestét. Bécsből je-
lentik: Forbuchner Adolf gyulaférvá-
ri püspököt, aki az egyik bécsi kli-
nikán szívbetegségben meghalt, a
Bécsben megtartandó beszentelés
után hazaszállítják és Gyulaférvárra
temetik el. A temetés időpontját még
nem állapították meg.

— **Meghalt Sztáribecse legöregebb**
asszonya. Sztáribecsen 102 éves korá-
ban elhunyt özv. Szabó Albertné, szü-
letett Szerda Erzsébet, napszámosas-
zony, aki a község legöregebb asszo-
nya volt.

— **Öngyilkos lett, mert elhagyta a**
felesége. Játics Boskó 27 éves öbrovác-
ci gazdálkodó tegnap hajnalban a ta-
nyáján szívenlőtte magát. Játicsot egy
hétrel ezelőtt elhagyta a felesége és ez
annyira elkésztette a férfit, hogy va-
dászgyevertének csövét szívébe szor-
ította és valósággal szétlőtte a szívét.
Bucsuvelében ezt írta Játics: »Ma-
gam végeztem magammal, nem kell
senkit kérdőre vonni. Isten veletek
anyám és kisgyermekem, bocsássatok
meg tettemért.« A Játics házaspárnak
három gyermeke van, akikről most az
iós nagyanyának kell gondoskodni.

I. osztály házasa október 12-én

Nyerési esélyek, az eddigi tapasztalatok alapján
igen nagyok. **Vásároljunk sorsjegyet a**
meghatalmazott főelárúsról!
IUSTIG IAIOS banküzletében, **Noviszád,**
Kralja Aleksandra 3. Itt nyerjük a legutóbbi
húzáson az 1,000.000 — dináros jutalmat

— **DEBELJACSAI HIREK.** László
László nyugdíjas megvendégelte a sze-
gényház lakóit, akik meghatott han-
gon mondtak köszönetet. — Szomba-
ton nagyszámu iparos és kereskedő-
küldöttség kereste fel a községi jegy-
zőt és kérték, hogy a piacot hagyják
meg a régi helyén, a régi beosztás-
ban. A jegyző erre vonatkozólag ígé-
retet tett. — Az iparosifjuság műked-
velőelőadást rendezett, amelynek ke-
retében négy kacagató egyfelvoná-
sost hoztak színre. A szereplők — Kun
Sámuel, Doczi Ilnka, Ujvári Bandi,
Kegyes Sárka, Kóczi József és Ribár
Péter — valamennyien kitűnően ját-
szottak. Az Iparosotthonban a jövőben
minden vasárnap rendeznek összejöve-
teleket.

— **Dr. Ljubomir Zivkovic,** a láb-
betegségek orvosa csak lábbetegek-
nek **viszértágulás és viszérgyulla-
dás, aranyér, daganatok, excémák,**
lábsebek, járási nehézségek — lud-
talp, lábfejfájások stb. — esetén fog-
ad. Beograd, Terazije 45 szám alatt
délelőtt 10—12 és délután 3—4 kö-
zött. Telefon 30—270.

— **Balesetet szenvedett Németor-
szágban egy szekiesi földműves.** A Né-
metországban mezőgazdasági idény-
munkát vállaló szekiesi munkások kö-
zül egyre-másra jönnek a hírek, ame-
lyek a munkások súlyos szerencsét-
lenségéről számolnak be. Legutóbb
Eckert András szekiesi fiatal föld-
művesség, aki Pommeraniában dolgozik,
járt szerencsétlenül. Szántás közben az
ekét vontató ökrök egyike megvadt,
Eckertet felülkeltte s mintegy 50 mé-
teren keresztül vonszolta magával. Ek-
kertet munkástársai szabadították ki
súlyos helyzetéből és fékeztek meg a
megdühödött állatot. Azonnal kórház-
ba szállították, ahol életveszélyes kül-
ső és belső sérülésekkel vették ápolás
alá.

Tanácsok gyilkosjelölteknek

Egy német statisztikus korstatisztikát állított fel a gyilkosokra.
Százhatvankilenc gyilkos esetét vizsgálta meg. A vizsgálatok eredménye-
képpen megállapította, hogy a gyilkosságok elkövetésénél döntő szere-
pet játszik a gyilkos kora és családi állapota. Olyan nő, aki fiatal korá-
ban megy férjhez, sohasem gyilkol. Az összes gyilkos nők negyven és
ötven éves koruk között mentek férjhez. Nőgyilkosok számára ez a ve-
szedelmes életkor, de csak abban az esetben, ha a házasságuk is ebben
az időben történt.

A férjgyilkosok életkörülményeinek áttanulmányozása után a statis-
tikus melegen ajánlja a nősülést az olyan embereknek, akik el tudják
képzelné magukról, hogy gyilkosságot kövessenek el. Nős ember a legrit-
kább esetben gyilkol. A legtöbb gyilkosságot huszonegy és huszonöt év
közötti nőtlen fiatal emberek követik el. Nősüljenek meg az elszánt embe-
rek huszéves korukban és akkor nem fognak gyilkolni. — tanácsolja ér-
dekes statisztikai ismertetése végén a statisztikus.

— **ADAI HIREK.** Dr. Sztanulovic
Dimitrije községi orvos, amikor a Szve-
licevó telepen történt betegvizsgálat-
ról volt hazatérőben, sofőrjével együtt
kizuhant az autóból. Dr. Sztanulovic-
nak semmi baja nem történt, a sofőr
könnyeb bsérüléseket szenvedett. —
Főlkéretnek a mesterek és kereskedők,
hogy tanoncaikat mielőbb irassák be
a tanonciskolába. A beiratások szept-
ember végén befejeződnek. — Az
adai polgári iskolában megkezdődtek
a tanítások. — Kraszní Márton gaz-
dálkodó 82 éves korában elhunyt, te-
metése nagy részvét mellett történt.

— **ANGOL SZÖVET »PRIBOR«**
Schubert L. Kralja Aleksandra 22.

— **Forgalmi szerencsétlenség Novi-
szádon.** Tegnap délben nagy csődület
támadt a noviszádi Fruskogorszki uton,
ahol egy teles megvadt lovai nagy
riadalmat keltettek és belefutottak
Schweichler noviszádi szodagyáros ko-
csijába. A teleses kocsijának a rudja
Schweichler egyik lovának szügyébe
furódott, emberéletben nem esett kár.

— **A mosatlan szőlő megölt egy fe-
ketiesi gazdálkodót.** Ludmann Dávid
72 éves szőlőbirtokos gyomormérgezés
következtében Feketicsen meghalt. A
különbén egészséges szervezetű hazas-
körü gazdálkodó a szőlőből hazaho-
zott szőlőből evett anélkül, hogy elő-
zőleg megmosta volna. A valószínűleg
a szőlőre tapadt szénkéntől Lud-
mann gyomormérgezést kapott s da-
cára a gondos ápolásnak és orvosi se-
gítségnek, magas kora nem birt meg-
birkózni a mérgezéssel s elhunyt.

**Uj örökösödési törvény Németor-
szágban.** Berlinből jelentik: Igen
jelentős törvény készül az örökö-
södési jog terén. A Német Jogi
Akadémia most fejezte be munká-
latait, amelyek az új törvény
alapját fogják képezni. Az új tör-
vény szerint az örökösödés joga
a nagyszülőktől visszamenő és visz-
szovezhető rokonságra terjed
csak ki. Távlabbi rokonokat az
új törvény nem vesz tekintetbe.
Ha a meghatározott rokonsági vo-
nalon belül törvényes örökös
nem található, az örökösödés joga
az államra száll, abban az esetben,
ha az elhunyt végrendeletileg más
ként nem intézkedett volna. A
törvénytelen gyermek örökösödé-
si jogát kiterjesztették, azaz javi-
tották, amennyiben az elhunytnak
se felesége, se más gyermeke nem
lenne, úgy a törvénytelen gyermek
az örökbe hagyott tulajdon egyne-
gyedét kapja, pénzben kifizetve.
Ha más törvényes örökös nem lé-
tezik, a törvénytelen gyermek az
egész hagyatékot örökli.

— **CSANTAVIRI HIREK.** A csanta-
viri országos vásárt vasárnap, szept-
ember 18-án tartják meg, az állatvá-
sárra csupán lovakat szabad felhajtá-
ni. — Hétfőn, 12-én. bika és kan-
vizsgálatot tartottak a község háza ud-
varán, ma reggel mérvizsgálat lesz, a
meneket Bácskatopolára kell átvezet-
ni a csődört tartó gazdáknak. — A va-
sárnapi piaci árakban lényegesebb
változás nem volt, a buza 150, árpa
160, új csövestengeri 56, ó-tengeri 130
bab 300 dinár volt mázsánként. Tojás
darabja 0.60, paradicsom kilója 0.50
dinár volt. — A napszámot a férfiak-
nak 30—40, a nőknek 25—30 dinárban
állapították meg

— **KOVÁCS MAGDA** értesíti ta-
nitványait, hogy iskolája átköltözött
Zselyezniczka u. 26 szám alá. Be-
iratás naponta 8—10 óráig délelőtt
és 5—7 óráig délután. Tandíj 80.—
dinár havonta.

— **Elfogták a szekiesi falurosszát.** Jó
fogást csinált a szekiesi csendőrség
szombaton délelőtt. Harangozó Lajos
feketiesi születésű noviszádi illetőségű
28 éves többszörösen büntetett elő-
életű notórius bűnözőt sikerült elfog-
nia. Harangozó Lajos büntetésével, a
két héttel ezelőtt ugyancsak csendőr-
kézre került Kerekes Istvánnal, Fe-
keties első számú közellenségével ret-
tegésben tartotta Feketics és Szekies
községek népét és a közeli községeket.
Az államügyészség körözölevelet bo-
csátott ki ellene és annak alapján, va-
lamint mivel a községekben történt
legutóbbi betöréseknek és lopásoknak
kétséget kizáró módon megállapított
tettesei voltak, a két község rendőrsé-
ge és csendőrsége mindent elkövetett,
hogy kézre kerítse Kerekes után Ha-
rangozót is. Ez szombaton sikerült is.
Harangozót erős csendőri fedezettel
beszállították a szubotcai törvényszék
fogházába, míg teljes bünlajstroma
összeállításán most dolgozik a csend-
őrség.

— **Autóbusz 140 utas számára.** A vi-
lág legnagyobb autóbuszát Akronban
(Ohio állam) helyezték forgalomba. A
tizenöt méter hosszú kocsinak nyolc
kereke van: száznegyven utast szállít-
hat; közepén a teteje és falai hajlítha-
tó gumilapokból készültek a fordulá-
sok és kanyarodások lehetővé tételére.

— **»Narodna réca«** címen új hetilap
indul Kikindán. Kikindáról jelentik:
Kikindának már évek óta nincsen he-
tilapja, ezért egy új, komoly alapokon
nyugvó hetilap alapítására már régeb-
ben serény mozgalom indult dr. Budi-
sín Milán báni tanácsos vezetésével. A
mozgalomhoz csakhamar Kikinda leg-
ismertebb intellektueljei csatlakoztak
és ennek köszönhető, hogy az új he-
tilap csütörtökön már meg is jelenik.
A lap felelős szerkesztője dr. Belánics
Márkó ügyvéd.

A noviszádi Kat. Olvasókör

vasárnap tartja meg ezévi

szüretibálját

a Kör helyiségében
Dudarszka ucca 18 szám alatt

— **A KINAI DIÁK NEM ALSZIK.**
A Manchester Guardian terjedelmes
cikkből foglalkozik a kínai diák lel-
kiségeivel. Rámutat politikai jelen-
tőségére: a kínai—japán háboru ki-
tőfése előtt a diákság volt az egyet-
len réteg Kinában, mely a kormány
cselekedeteivel szemben ellenzéki
véleményeket nyilváníthatott. Ezért
a nép nagy figyelemmel kísérte a
diákgyűléseket és felvonulásokat.
Mióta Japán megtámadta Kinát, a
kínai diákok békét kötöttek a kor-
mánnyal s legerősebb támaszai let-
tek a nemzeti ellenállásnak. — A
kínai diák — írja az angol lap —
őszinte, hazaszerető és egyenes lel-
kü. Az önzést alig ismeri; ég a vágy-
tól, hogy hazáját s különösen sze-
gény honfitársait segíthesse. Mint
tudós, éppoly tehetséges, akár nyu-
gati kortársai. De a nyugatiaknál
inkább tudatában van annak, hogy
új világban él. Minden zavar és ne-
hézség ellenére Kína hatalmas lépé-
seket tett előre az elmúlt néhány
évben és ez nagyrészt fiatal diplo-
máseinak köszönhető, akik a főisko-
láról közvetlenül felelősségteljes po-
ziciókba kerülnek. A kínai diák nem
alszik. Ő a kínai társadalom legna-
gyobb reménysége s egyuttal legna-
gyobb nyugtalansága. Kedves, ba-
rátságos; elbűvölő humorérzékkel
rendelkezik...

— **Beoltották pestis ellen a glouce-
steri hercegi párt.** A gloucesteri herce-
gi pár Kenyába érkezett, ahol Delora-
neban szálltak meg lord Francis Scott-
nak, a hercegné nagybátyjának birtok-
án. Megérkezésük alkalmával a her-
cegi párt Nakuruban pestis ellen be-
oltották. A herceg hosszabb elefánt-
vadászatra indult a kenyai őserdőbe
Alan Blacknak, Északnyugat-Afrika
leghíresebb elefántvadászának kísere-
tében.

— **Akinek étvágya megcsappant**
és bélműködése renyhe, annak a ter-
mészetes »Ferenc József« keserűviz
csakhamar rendbe hozza az emészté-
sét és szabályozza a székletét.
Reg. S. br. 15485-35.

— **Zsirszódát ivott egy noviszádi**
asszony. Vasárnap este a Lukijana
Musicog 39. számú házhoz hívták a
noviszádi mentőket. A lakásban esz-
méletlen állapotban lették Svakula An-
na 38 éves noviszádi asszonyt. Megál-
lapították, hogy a szerencsétlen nő
zsirszódaoldatot ivott. Azonnal be-
szállították a közkórházba, állapota su-
lyos, de nem életveszélyes.

— **Kulcsköteget találtak Noviszádon.**
Vasárnap este Noviszádon a Habag-
vendéglő mellett három kulcsból álló
köteget találtak. Az egyik kulcs Wert-
heim zárba illik, a másik kapukulcs,
a harmadik szekrénykulcs. Igazolt tu-
lajdonosa a kulcsköteget átveheti a
szerkesztőségben.

SEMMI LÁRMA!

Háziur: — Jól van, kiadom Ön-
nek a lakást, ha nincs gyereke, ku-
tyája, macskája, kanárija, zongorája,
rádiója, vagy gramofonja!

Uj lakó: — Meg kell jegyezmem,
hogy jelenleg egy pár új cipőm van
és az nyikorog egy kissé...

Megérkeztek

legújabb párisi modelleim. Atdolgozásokat elvállalok.
Orlási választék nemes áruban.

**BEGRAD
NOVISZÁD**

FARKAS szücs és szörmeüz'et

SZINHÁZ-FILM

Az ötven éves Frohsinn

Novisád legrégibb német daley-lete, a »Frohsinn« most ünnepelte ötvenedik évfordulóját. Ötven évvel ezelőtt Novisád régi polgári alapították az egyesületet és tagjai abban a szellemben működtek és dolgoztak, amely a régi polgári gondolkodásnak megfelelt. Testvéri egyetértésben éltek és dolgoztak a város magyar polgárságával és ha a Frohsinn német nyelven énekelt is, ez nem jelentette azt, hogy légmentesen elzárkózott volna magyar polgártársaitól, vagy különösen nem jelentette azt, hogy ellenszenvvel viseltetett volna velük szemben. Ez a szellem ismeretlen volt a Frohsinn alapítói és régi vezetői előtt. A még mindig élő kevés alapító bizonyára nagyon jól emlékszik vissza azokra a személyekre, akik ma már a temető csendjében pihennek, de a zászlóbotánál ott voltak és akkor is a testvéri egyetértést hirdették.

Nem is kell messzire mennünk, csak alapító elnökének, Obermüller Ferencnek emlékének kell megállanunk és azt visszaidéznünk. Obermüller Ferenc sohasem volt tagadta meg német mivoltát, de emellett becsületes nyíltsággal és őszinteséggel működött együtt magyar polgártársaival. Ez az együttműködés annyira ment, hogy a kilencvenes években a függetlenségi és negyvennyolcas pártnak egyik vezető egyénisége volt és nagy pénzeket áldozott annak érdekében, hogy a kossuthi gondolatnak minél több hívet és barátot szerezzen polgártársai körében. Obermüller Ferenc szelleme virrasztott évtizedeken keresztül a Frohsinn felett és vele együtt azoknak a szelleme, akiket hasonló gondolkodás vezetett

egész életükön keresztül, minden tevékenységük alkalmával. Obermüller Ferenc megérdemli, hogy a Frohsinn ötvenéves jubileuma alkalmával mi is elismeréssel adózzunk emlékének, mert talpig férfi volt, akinek szívügye városa polgárainak testvéri egyetértése és boldogulása volt. Mi Obermüller Ferencben nemcsak a Frohsinn alapító elnökének emlékét tiszteljük, hanem azét az emberét is, aki becsületes nyíltsággal állott a legmagyarabb és éppen ezért a nemzetiségi kérdésben legliberálisabb párt, a függetlenségi és negyvennyolcas párt mellé és magasra emelte azt a tiszta lobogót, amely Kossuth Lajos halhatatlan eszméinek és szellemének képviselője volt.

Nem akartunk ünneprontók lenni a Frohsinn ötvenéves jubileuma alkalmából, de éppen azért, mert a daleylet a multban annyira közel állott hozzánk, és mert szeretnők, ha a régi szellem ismét erőre kapna, szükségesnek tartottuk ebben a néhány sorban leszögezni véleményünket. Teftem ezt a magam személyében annyival inkább mert a Frohsinn régi gárdája körében boldogult édesapám is ott volt és tudom, hogy ő is annak a szellemnek volt a hibe, amelyet Obermüller Ferenc képviselt. Ezt a szellemet sokan talán nem akarják ma megérteni, mert egyéni szempontjukból nem lenne kellemes, mi azonban, akik ennek a szellemnek a képviselőit tiszteljük apáinkban, mindvégig hűen kitartunk mellette és a végső következtetésig töretlenül teljesítjük ebből fakadó kötelességünket.

TOMÁN SÁNDOR

Grimasz-kabaré Novisádon

A Polgári Magyar Daloskör rendező a kabarét

Az egyetlen jugoszláviai magyar élelapp, a Grimasz szerkesztősége eddig már több vojvodinai városban rendezett kabarét és minden ilyen kabaré rendkívül nagy közönségsikert aratott. A legközelebbi Grimasz-kabaré Novisádon lesz a Polgári Magyar Daloskör rendezésében, a Daloskör otthonában

szombaton, szeptember 17-én.

A műsorszámokat Gál László, a Grimasz szerkesztője állítja össze. A Grimasz-kabaré nem a megszokott kabaréműsorról jön, különös érdekessége az, hogy a helyi viszonyokat érintő tréfás jelenetek is szerepelnek műsorán, ezért Novisádon máris nagy érdeklődés nyilvánul meg iránta. Fokozza az érdeklődést az, hogy Garay Béla és Nyárai Rezső vezetésével a legkitűnőbb szubotical és petrovgrádi műkedvelők lesznek a szereplők.

A sárgapitykés közlegény Bajmokon. A Bajmoki AK műkedvelői szeptember 17-én az Uránia mozi helyiségében színrehozzák a Sárgapitykés közlegény című háromfelvonásos kitűnő operettet. A darabot dr. Hajnal Lajos rendező nagy színpadi szakértelemmel. Az előadás iránt máris nagy érdeklődés nyilvánul meg.

VERS

Lennék bár egyszer hulló szírom, s belibbennék egy nyitott ablakon, Egy szívre esnék — meglehet, mint messzi, kedves üzenet.

Vagy lennék fényes napsugár, amely a vak szemére száll. Egy fényes, boldog pillanat, azt hinné: itt a — virradat.

Vagy csak egy árva cigarettavég, amit eldobtak, de fele ép. Egy csavargó, ha érttem lehajol, ajkára ül tán egy mosoly.

Dubrovnik, 1938.

BERKES MÁRK

Apróságok

Joséphine Baker Párisban a Folies Bergère új őszi revüjében lép fel. A revü egy harlemi kis néger színésznőről szól, akiből először világsztár, majd egy fehér férfi oldalán boldog családanya lesz.

A most bezárult velencei filmkiállításán két magyar film kapott díjat. A Szent István című filmet emléklappal díjazták, mint az egyik legjobb rövid, komolytárgyú filmet, míg a magyarországi vadászati filmet emlékéremmel tüntették ki.

SPORT

Futball-eredmények:

DEBELYÁCSA:

Spárta-Viktória 5:2 (2:1), II. osztályu bajnoki, játékező Grujin. A Spárta állandó fölényben játszott, góljait Kovács (2), Komáromi I, Komáromi II és Bokros ötétk.

SZMEDEREVÓ:

BASZK—Gyurgye Szmederevac 10:1 (3:0), barátságos.

ROMÁNIA:

Rapid—Kinizi 5:0, Vénusz—Aradi MTE 5:2, Ripensia—Tricolor 5:0.

VELIKA KIKINDA: Szloga—vrsaci Dusan Szilni 3:1 (3:1), I. osztályu bajnoki, bíró Popovics, Petrovgrad. A helybeli csapat fölénye már az első pillanatokban kitűnt. A 2. percben Zsivics révén a Szloga megszerzi a vezetést, de néhány perc múlva a Dusan Szilni egyenlítő jobbszélsője révén. Szép lefutás után ismét a hazai csapat jut előnyhöz Putnik góljával, amit a 25. percben Alt újabb góllal szaporít. A második féldőben több Dusan Szilni-támadás zúdul a Szloga kapujára, a védelem azonban nagyszerű formában van és sikeresen veri vissza a néha nagyon is veszélyes támadásokat. Popovics jól bíraskodott.

TEMERIN: TSK titeli Gragyanszki 9:0 (1:0), bajnoki, játékező Arszin. A TSK vasárnap játszotta első őszi bajnoki mérkőzését, amelyet jó játékkal és nagy fölényrel nyert meg. A mérkőzést, amelynek szépszámu közönsége volt, Arszin kitűnően vezette.

„Gyengén játszott a Ferencváros“

Tegnap második kiadásunkban megírtuk, hogy a prágai Szlavia az Üllőuton 40.000 néző előtt óriási meglepetésre 2:0 arányban győzött a Ferencváros ellen s ezzel megnyerte a Középeurópa Kupát. A mérkőzésről szóló cikkének a budapesti »Nemzeti Sport« a következő címet adja:

— Gyengén játszott a Ferencváros, de balszerencse is üldözte — Az első gól játékezői elnézés volt — A Ferencváros csatársora teljesen gólképtelennek bizonyult, ezzel szemben a három csatárral játszó Szlavia minden lerohanása veszélyes volt — A Ferencváros újra nyílt sissakkal játszott, viszont a Szlavia remekül játszotta a modern futballt — Lázár, Sárosi III és Háda volt jó a magyar csapatban, a belső hármas feltűnően bágyadtan játszott.

Rövid sport hírek

A magyar válogatott, mint már jelentettük, vasárnap Prágában játszik a csehszlovák válogatott ellen. Ugyanakkor a magyar B) csapat Pozsonyban mérkőzik a városi válogatottal és Budapest csapatát Zagrebben játszik Zagreb együttese ellen.

Csik Ferenc dr. olimpiai bajnok Szegeden a Klebelsberg-emlékversenyen 59 mp. alatt győzött a 100 m. gyorsúszásban.

A strassbourgi nemzetközi atlétikai versenyen a magyar Várszegi 68.30 méteres dobással nyerte a gerelyvetést a finn bajnok Nikkanen előtt. Kivüle még a magyar atléták közül Simon győzött a 3000 m. síkfutásban, Kovács a 400 m. gátfutásban s végül a 4x100 m. gyorsstaffétát is Magyarország nyerte.

A jugoszláv ligában vasárnap csak három bajnoki mérkőzés lesz, mégpedig Varazdinban Szlavia—Jedinstvo, Zemunban Spárta—Jugoszlavia és Szplittben Hajduk—szarajevói Szlavia.

Velenceben vasárnap befejeződött a nemzetközi teniszverseny. A férfi egyes döntőjébe két magyar került, Gábor és Szigeti. Nagy meglepetésre Gábor győzött 6:1, 6:1, 6:1 arányban.

Két jugoszláv és egy román rekord született a Balkán-játékok megnyitóján, Kovács pedig új balkán-rekordot állított fel a súlydobásban. A versenyt szombaton folytatják és vasárnap, szeptember 18-án fejezik be.

Hogy áll a bajnokság?

NOVISZÁDI ALSZÖVETSÉG

1. NAK	1	1	0	0	3:0	2
2. Szloga	1	1	0	0	2:0	2
3. Mácsva	1	1	0	0	1:0	2
4. ZsSK	1	1	0	0	6:2	2
5. Gragyanszki	1	0	0	1	2:6	0
6. Vojvodina	1	0	0	1	0:1	0
7. Radnicski	1	0	0	1	0:2	0
8. Isztra	1	0	0	1	0:3	0

SZUBOTICAI ALSZÖVETSÉG

a) Szubotica

1. Bácska	2	2	0	0	4	
2. SzAND	1	1	0	0	1:0	2
3. ZsAK	2	1	0	1	9:1	2
4. Sport	2	1	0	1	2:2	2
5. Bunyevác	1	0	1	0	0:0	1
6. SzMTC	2	0	1	1	0:2	1
7. Zrinyszki	2	0	0	2	0:10	0

b) Vidéki első osztály

1. Jugoszlóven	3	2	1	0	6:3	5
2. Szentai AK	3	2	1	0	7:5	5
3. Tri Zvezde	3	2	0	1	9:3	4
4-5. OSC	3	1	1	1	6:6	3
4-5. JSK	3	1	1	1	7:7	3
6. Bezdáni SE	1	1	0	0	3:2	2
7. Dulcsiz	2	0	1	1	3:4	1
8. Gragyanszki	3	0	1	2	1:7	1
9-10. Crvenkai SK	1	0	0	1	1:2	0
9-10. Szomb. Sport	2	0	0	2	3:6	0

LIGA

1. BSK	4	4	0	0	12:3	8
2. HASK	4	3	1	0	10:4	7
3. Gragyanszki (Z.)	4	3	0	1	16:4	6
4. Jugoszlavia	3	3	0	0	7:2	6
5. BASZK	4	2	1	1	4:3	5
6. Hajduk	3	1	1	1	6:4	3
7. Gragyanszki (Sz)	4	1	1	2	5:3	3
8. Lyublyana	4	1	0	3	3:11	2
9. Szlavia (V.)	3	0	1	2	4:7	1
10. Spárta	3	0	1	2	2:7	1
11. Szlavia (S.)	3	0	0	3	4:11	0
12. Jedinstvo	3	0	0	3	1:11	0

MAGYAR NEMZETI BAJNOKSÁG

1. Hungária	4	4	0	0	12:6	8
2. Nemzeti	4	2	2	0	12:2	6
3. Újpest	3	3	0	0	10:4	6
4. Budafok	4	2	2	0	5:3	6
5. Kispest	3	2	1	0	9:6	5
6-7. Szeged FC	4	1	1	2	7:7	3
6-7. Szoln. MÁV	3	1	1	1	6:6	3
8. Elektromos	4	1	1	2	9:13	3
9. Ferencváros	1	1	0	0	8:1	2
10. Taxisok	4	1	0	3	14:10	2
11. Phöbusz	4	0	2	2	5:3	2
12. Salgótarjáni	4	1	0	3	7:14	2
13. Zuglói SE	4	0	2	2	7:22	2
14. Bocskai	4	0	0	4	2:11	0

Magyar evezősök győzeime Zagrebben

Zagrebben vasárnap nemzetközi evezősversenyt rendeztek, amelyen magyar evezősök is résztvettek, mégpedig teljes sikerrrel, mert megnyertek minden számot, amelyben indultak. A kettős párevezősben a Nemzeti győzött a Szartid és Guszár előtt, a nyolc evezősben a Pannonia lett az első a zagrebi Guszár előtt, a kormányos nélküli négyest pedig az Újpest verseny nélkül nyerte.

KUGLI HIREK

A noviszádi Napred összes játékosait kérjük, sziveskedjenek ma este 8 órára megjelenni a Bauer-pályán a Zmajevac elleni barátságos mérkőzésre. — A vezetőcség.

KÖZGAZDASÁG

Az elmúlt hat év legalacsonyabb buza árai Amerikában

A legújabb amerikai statisztikai kimutatások szerint az Egyesült Államokban a tavalyi búzából még 154 millió bushel van, míg az új termés eredménye 956 millió bushel, egy, hogy összesen

egy milliárd és száz millió bushel buza van az Egyesült Államokban felraktározva.

Amerika belső fogyasztása évi 700 millió bushel, míg a következő termésig körülbelül 130 millió bushel tartalékként biztosítanak. Száz millió bushel a hivatalos intervenció használ fel kivételre, egy, hogy még 180 millió bushel marad, amit el kellene helyezni a külföldön. Szakkörök véleménye szerint ez a 180 millió bushel nem kell, hogy különösebb fejtörést okozzon. A jövő évi gazdasági terv szerint az 1938-1939. gazdasági évben csak 56 millió acre területet szabad búzával bevetni, míg az 1937-1938. évben a búzával bevetett terület nagysága 78.5 millió acre volt. Ez azt jelenti, hogy a következő gazdasági évben 23.5 millió acreval kisebb területen vetnek búzát, mint tavaly.

A búzaárak az Egyesült Államokban az elmúlt héten olyan esést mutatnak, amire

hat év óta nem volt példa.

Beavatott körökben a buza katasztrofális áresését az európai politikai helyzet bizonytalanságával indokolják meg. Emellett a

nemzetközi exportöröknek az a véleményük, hogy a világ búza-tartaléka oly nagy, hogy teljesen lehetetlen a buza világpiaci helyzetét megjavítani a mai szubvenció rendszerrel, amit igen sok államban gyakorolnak. A kanadai szakértők véleménye szerint az alacsony búzaárak és gyenge kereslet következtében a kanadai kormány szubvenció politikája közel hetven millió kanadai dollár veszteséget jelent.

Az Egyesült Államok hivatalos statisztikája, amely az amerikai buza kivitelének új szubvenció programját ismerteti, rámutat arra, hogy e program keretein be-

lül eddig hat millió bushel búzát vettek és ebből

eddig összesen 1,850.000 bushel adtak el külföldnek.

A legújabb áresés és a nemzetközi piac kedvezőtlen helyzete következtében beavatott newyorki körökben úgy tudják, hogy az amerikai kormány revízió alá veszi a buza szubvenció céljaira igénybeveendő száz millió bushelles mennyiséget. Ezt a revíziót szeptember közepéig hajtják végre.

Az Egyesült Államok gabona tartaléka jelenleg a következő: buza 119,757.000 bushel az augusztus 21-i 113,784.000 bushellel szemben, kukorica 9,743.000, 10 millió 468.000 bushellel szemben, rozs 6,871.000, 5,715.000, árpa 10,167.000, 8,825.000 bushellel szemben. Kanadában 66,092.000 bushel buza 31,668.000 és 1 millió 742.000 bushel rozs 1,566.000 bushellel szemben.

Hatmillió hold területet érint a magyarországi új birtokpolitikai elgondolás

Budapestről jelentik: A kishaszonbérletek alakításának új módjáról beszélt Kaposvárott Imrédy Béla miniszterelnök s kifejtette, hogy az új szabályozás lényege az, hogy a 300 holdon felüli kötött birtokok egyharmad része, az 500 holdon felüli szabadbirtokoknak pedig egynegyed része kishaszonbérletek alakításának céljára az állam által erre kijelölt szerv utján vehető igénybe. A miniszterelnök utalt arra is, hogy sokszázézer holdra nézve nyílik meg ezzel új, egészséges kis-

egzisztenciák alapításának a lehetőségé.

Kiszámítják a lapok, hogy a miniszterelnök által bejelentett birtokpolitikai elgondolás mekkora területet érint. Az 1935. évi mezőgazdasági üzemstatisztika szerint a szabadforgalmu birtokok közül 1539 birtok haladja meg az 500 kat. holdat és ezeknek a birtokoknak együttes kiterjedése 2.5 millió kat. hold. A korlátozott forgalmu birtokok közül viszont 1548 haladja meg a 300 kat. holdas mértéket, összesen 3.5 millió

kat. hold kiterjedéssel. Annak a két birtokcsoportnak tehát, amelyet a miniszterelnök kaposvári beszédében említett,

6 millió hold az együttes kiterjedése.

Miután pedig a kormány a szabadforgalmu birtokoknál egynegyedrészt, a korlátozott forgalmuaknál pedig egyharmadrészt kíván igénybevenni telepítési célokra, a két és félmillió holdnyi szabadforgalmu birtokból 625.000 kat. hold, a három és félmillió holdnyi korlátozott forgalmu birtokból pedig 1.180.000 hold, azaz

összesen 1.810.000 hold esik Magyarország birtokterületéből a kormány birtokpolitikai elgondolásának keretében.

A birtokreformmal kapcsolatban fontos kérdés az, hogy milyen ezeknek a birtokoknak szántóterülete. A két és félmillió kat. hold szabadforgalmu közép- és nagybirtok területéből összesen 1.4 millió, a 3.5 millió kat. hold korlátozott forgalmu birtokterületből pedig valamivel

több mint egymillió kat. hold a szántó.

Ha feltesszük, hogy az igénybevétel ugyanolyan arányban terjed ki a szántóföldekre, mint a birtokok többi részeire, akkor a szabadforgalmu birtokoknak egynegyedrésze, azaz 350.000 kat. hold, a kötöttforgalmu birtokoknak pedig egyharmadrésze, vagyis 340.000 hold összesen tehát 10.000 hold hiány 700.000 hold szántóföldnek birtokpolitikai célokra való igénybevételét nyitja meg a kormány számára a most szóbanforgó elgondolás.

Miután az országos földbirtokrendező bíróság adatai szerint

1921 óta összesen 1.053.000 kat.

Nem is gondolkozott azon, hogy ki lehet az a másik. Nem gondolt arra, hogy üldözöbe veszi Grusát és visszahozza. Megadásal viselte el végtelen fájdalmát.

Két órával később már az íróasztalnál ült és nyugodtan végezte a rendes napi munkáját, mintha mi sem történt volna.

Legalább is így vélték a környezetében azok, akik kevésbé tüzetesen figyelték meg a kormányzót.

Azok azonban, akik jól ismerték a herceget, láthatták, hogy e két óra alatt tíz évvel öregebbet mutattak a kormányzó arcvonásai.

Még aznap személyesen lezárta a felesége lakosztályát és küldöncöt küldött egy táv li nő kövönához egy levéllel, amelyben az idős nőt Tomzskba hívta, hogy a háztartás vezetését átvegye.

Különben minden maradt a régiiben. Csak az estélyek maradtak el, csak a vig nevetés, zene és tánc halt ki a kormányzó palotájában. A park taván csendesen uszkáltak a fehér hattyúk és a parton levő fűzfák mintha mélyebbre hájtották volna le galyaikat.

114. fejezet. HÜ EMBEREK

Ezalatt Grusa sietésre nógatta kocsisát Pétervár felé. Attól tartott, hogy a kormányzó üldöztetni fogja. Félt a haragjától. Remegett arra a gondolatra, hogy vissza kelljen térnie Tomzskba.

A kocsis azonban megtette kötelességét és így csaknem huszon-

175

te ki, hogy nézze meg, ki van künn.

Az ajtó előtt egy sűrűn lefátyolozott feketeruhás nő állott.

— Mivel szolgálhatok az urnőnek? — kérde a legény.

— Vannak itthon lovaitok, Mihály?

— Két pár!

— Akarsz száz rubelt keresni?

— Hogyne — ezer örömmel!

— Akkor fogj be gyorsan, mert azonnal Pétervárra akarok utazni!

Az ifju el akart sietni, hogy a parancsot teljesítse. Majd hirtelen megfordult és így szólt:

— Van az urnőnek utlevele? — kérde.

— Itt van!

Ezzel egy utlevelet adott át az idegen nő a legénynek. Bronjekin Ivanovna névre volt kiállítva.

Egy félórával később könnyű utazókocsi hagyta el Tomzsk városát, amelyben Grusa, Turbetzkó hercegné ült, ki vad szenvedélytől űzve, elhagyta a nyugodt életet, a csendes boldogságot.

Szökését a következő nap reggelén vették észre. A szobaleánya üresen találta a hálószobáját.

A kormányzó a hír hallatára az

első pillanatban nem tudta felfogni, hogy mi történhetett. Magánkívül rohant Grusa hálószobájába, hogy kutasson. Mindenkit kiküldött a szobából és örült izgatottsággal nézett körül.

Akkor hirtelen az íróasztalra pillantott, amelyen egy zárt levél feküdt. Egy gyors kézmozdulattal felszakította a levelet...

Grusa bucsulevele volt, amelyben a következő volt leírva:

Kedves Barátom!

Ne kutasd, hogy hol vagyok és miért hagytalak el. Nyugodj meg abban, hogy nem akarok többé az oldaladon élni. Nemesak magamért hagylak el, hanem te érted is. Boldogtalanná tetted volna, mert mást szeretek.

Az Isten áldjon meg téged, nemes férfiú, akinek ily rettenetesen kell csalódnod. A szívem megszakad arra a gondolatra, hogy ily nagy fájdalmat okozok Neked. De nem tehetek másként. Isten veled!

Grusa.

A herceg percekig úgy érezte, mintha a szívébe éles tört döftek volna, és mintha minden tagja egyszerre megbénult volna. Azután lassan megnyugodott.

A hálószobájában ismét elfogta a végtelen elkeseredés. Ledőlt a dívánra és keservesen sírt.

De a sirás nem hozott részére megkönnyebbülést. Lelki szemei előtt megjelentek a rég elmúlt, boldog idők képei. A szentpétervári egyszerű kis szobácska, amelyben menyeyi boldogság lakozott; a meghitt, bűbájos téli esték Dimitri oldalán. Most mindennek vége. Vége a szerelemnek, a boldogságnak. — Ott az épület tulsó szárnyán mást ölel a szeretett férfiú s ő itt egyedül, elhagyatva...

Eljött a reggel. Grusa korán felkelt és kilovagolt. A lovát csaknem agyonhajszolta s ő is teljesen kimerülve, körülbelül két óra múlva érkezett haza.

A kormányzó már aggódva várta. Gyengéden lesegítette a kipirult fiatal asszonyt a lováról és örömeinek adott kifejezést, hogy Grusa immár jól érzi magát.

Egy órával később megjelent a fiatal pár, hogy bucsut vegyen a kormányzótól és feleségétől, mert már utra készen állottak.

A fiu az apától érzékenyen elbucszott, Erzsébet is szeretettel ölelte át a kormányzót. Grusa is látszólag jókedvűen kívánt szerencsés utat az ifju házaspárnak, míg belül tomboltak az érzések.

A hercegné egész délután nem mozdult ki a szalonjából. Mozdulatlanul ült az ablak mellett és mereven nézett ki a ketrbe...

*

Néhány perccel éjjel előtt valaki kopogott Podiwin fuvaros ablakán. Az öreg fuvaros a fiát küld-

hold földet vettek igénybe a birtokreform céljaira.

a miniszterelnök által most bejelentett birtokpolitika a háború után végrehajtott földreformnál sokkalta nagyobbabású és annál sokkalta mélyrehatóbb.

»»»□«««

A csehszlovákiai textilipar válságos helyzete

Prágai jelentés szerint Csehszlovákia textilipara ismét válságos helyzetbe került. A csehszlovákiai textilipar a legnagyobb mértékben rá van utalva a kivitelre és ha ez akadályokba ütközik, akkor annak súlyos visszahatásai vannak. Az idei év első felében a kivitel értéke 1247 millió csehszlovák koronára volt a tavalyi 1397 millióval szemben, pedig már tavaly is erős visszaesést mutatott a csehszlovákiai textil kivitel, mert míg tavaly az összkivitel alig érte el a három milliárd csehszlovák koronát, addig 1929-ben ez az összeg hét milliárd csehszlovák koronára volt.

A csehszlovák textilipar Magyarországot teljesen elvesztette

macái közül, ugyanakkor a délkelet-európai államokba irányuló kivitel is mindinkább összezsugorodik. A csehszlovák textilipar legfontosabb külföldi piacai a következő értékben vettek az idei első felében árut. Zárójelben a tavalyi első felében vásárolt áruk értéke: Egyesült Államok 156 (217), Ausztria 142 (148), Németország 136 (107), Nagy-Britannia 126 (109), Jugoszlávia 102 (103), Svédország 80 (88), Hollandia 69 (72), Románia 51 (121), Norvégia 40 (34), Svájc 33 (58), Belgium 29 (31), Lengyelország 25 (24) millió csehszlovák koronára.

Nyomott hangulat a nyersárúokban

Az elmúlt héten a világ nyersárúpiacai bizonyos gyengéséget árultak el, ami különösen a gabonaneműknél volt érezhető a világszerte jó termés-eredmények hatása alatt. Az utóbbi időben az acélárak áremelkedése kö-

vetkezében beállott kedvező hangulatváltozást erősen visszavetette a nemzetközi politikai helyzet bizonytalansága. Az alábbi kimutatás a múlt heti árcsökkenéseket mutatja a nyersárúvilágpiacra.

Áru	aug. 26.	szept. 2.	emelkedés 1/2	csökkenés %
Réz, London elektrol font st.	46.50	46.25	—	0.5
cin, London font st.	193.25	191.50	—	0.9
ólom, London font st.	14.63	14.06	—	4.1
zink, London font st.	13.19	13.03	—	1.3
buza, Chikágó bushel cent	62.25	62.25	—	0.0
buza, Rotterdam 100 kg. hol. frt.	4.32 1/2	3.77 1/2	—	12.7
buza, London, Duna cif sh.	102.—	96.50	—	5.4
tengeri, Chikágó, bushel cent	52.—	52.—	—	0.0
gyapot, Newyork, Middling cent	8.24	8.23	—	0.0
gyapot, Liverpool, keletindiai	3.73	3.83	—	3.4
kaucsuk, London Smok	8.13	7.87	—	3.4
kávé, Rio loco No 7 reis	133.—	146.—	10	—
kávé, Hamburg 50 kg RM.	30.—	30.—	—	0.0
cukor, Hamburg szept. 50 kg RM	3.70	3.75	1.4	—

A FÉMÁRUK

piacán az elmúlt héten gyenge érdeklődést mutattak a vásárlók, csak Japán és Szovjetország részéről volt nagyobb érdeklődés.

A rézpiac is gyenge volt az érdeklődés,

beavatott körökben azonban a mai árak fenntartását biztosra veszik, mert az Egyesült Államokban a rézfogyasztás emelkedésével számolnak.

A GYARMATÁRUK

piacán a tea emelkedett, hasonlóképen

a nyerscukor és kakaó is kevés áremelkedést értek el. A kávépiac hangulata is barátságos volt, mert a braziliai termés valamivel gyengébb lesz. Braziliában augusztus első felében 216.000 zsák kávé dobta a tengerbe és így 1931 óta eddig összesen

62.8 millió zsák kávé pusztítottak el.

Feltűnő az Egyesült Államok kávé és kakaó fogyasztásának csökkenése, amely a tavalyi év első öt hónapjában 3.11 millió zsákot, az idén pedig csak 2.93 millió zsákot tett ki.

□ Szabályszerű volt a petrovgrádi Kereskedők Egyesületének választása. Petrovgrádról jelentik: Mint megírtuk, Krsztics Szteván petrovgrádi kereskedő felebbezést adott be a kereskedőegyesületi választás ellen és az egyesület új vezetősége megválasztásának megsemmisítését kérte. A felebbezés indokolásáért a közgyűlést nem az előirt 15 nappal előbb hívták össze, olyanok is szavaztak, akiknek nem volt joguk, mert beszüntették kereskedésüket sőt olyant is megválasztottak a győztes listán Frisch Tibor gabonakereskedő személyében, aki külföldi állampolgár, tehát sem aktív, sem passzív választójoga sincs. A petrovgrádi kereskedelmi és gyáripari kamara most foglalkozott a felebbezés ügyével és a felebbezést elutasította.

81 millió mázsa az olasz buza-termés

Rómából jelentik: Mussolini az olasz országos buzabizottság ülésén bejelentette, hogy Olaszország buza-termése közel 81 millió métermázsza volt, tehát kerekén 180.000 mázsával több, mint a múlt évben. A jó termés ellenére Olaszország továbbra is fenntartja az örlési előírásokat és 10 százalék tengerivel való keverést, mint ahogy — amint azt Mussolini is kiemelte — ez a tengerihozadás jelentéktelen és gabonátartalék elraktározása mindenesetre ajánlatos.

»»»□«««

□ Magyar iparosok kiállítása a beográdi iparkiállításán. A Beográdban október 5 és 25 között megtartandó első országos iparkiállításán a magyarországi iparosok is nagy számmal vesznek részt. A budapesti kereskedelmi és iparkamara mellett működő ipartermelési intézet most szervezi meg a magyarországi iparosok külön kiállítását. Amellett mintegy két-háromszáz magyarországi iparos látogat el a kiállításra.

□ Háromszázezer liter kölnivíz. Huszonhét ország fodrásai mérik össze a tudásukat az október 2—9 napokon tartandó kölni világkongresszussal kapcsolatos versenyeken. Ugyanekkor nemzetközi kiállítást is rendeznek »Frizura — Kosmetika — Technika« címmel, amely iránt a nagyközönség részéről is bizonyára élénk érdeklődés fog megnyilvánulni. Németország kozmetikai iparának fejlettségére jellemző, hogy az elmúlt évben 19.514 mázsára rugott a puder-, krém- és fogpor-kivitel, kerekén 3.7 millió márka értékben. Ehhez járul még a pomádék és alkoholtartalmu haj- és szárvizek kivitele, ami szintén igen tekintélyes összeget jelent. Csupán kölnivízből 304.000 litert szállítottak 1937-ben külföldre.

négy órával gyorsabban érkeztek Szentpétervárra, mint ahogy számítottak.

Már az uton elhatározta Grusa, hogy azokat fogja felkeresni, akiknél leánykorában lakott. Tudta, hogy Bronjekinék nem tudták, hogy minő események történtek az ő életében és így bátran hozzájuk szállhatott.

Ujra az akart lenni, ami volt, Nadja Grusa színésznő.

Ott, ahol a Bronjekin házaspár azelőtt lakott, megtudta, hogy a derék kézművesnek most sokkal jobban megy a sorsa, mint azelőtt.

Grusa nem vonakodott Bronjekin új otthonát felkeresni, mert nagyon jól tudta, hogy szívesen látják őt.

Leírhatatlan volt az öröm az asztalos és felesége házában, amidőn viszontlátták azt, akiről épp az imént beszélgettek.

Bronjekin asszony kezét csókolt Grusának, míg a vörösszakállu asztalos a gyerekeket hívta elő, akiket Grusa még nem rég ölében ringatott.

Grusa letette köpenyét, míg Bronjekin asszony és férje csodálkozva néztek egymásra, amint az elegáns nő maguk előtt látták.

— Ki merete volna ezt egy félórával ezelőtt gondolni, Grusa kisasszony — szólalt meg végre Bronjekin asszony — éppen az imént említettük a kegyed nevét és ime, már itt is van!

— Igen — felelé Grusa — gyorsabban történt, mint ahogy én is reméltem. Ezentúl úgy akarok élni, mint egy polgári leány itten.

A kis Fenja mindjárt az ölébe ült Grusának, és érdeklődéssel szemlélte annak aranyóráját.

Eközben az asztalos feleségéhez fordult:

— Nincs semmi ennivaló a kisasszony részére? — kérde az asztalos feleségét.

— Jesszusom, valami ennivaló; igen; még van egy csirke, amit a te részedre tettem el vacsorára!

— Hozd ide! Melegítsd meg — felelé az asztalos — a kisasszony nagy utat tett meg és bizonyára éhes is!

Bronjekin asszony gyorsan eltávozott és néhány perc múlva már ott állt az asztalon Grusa előtt a párolgó étel.

Grusa kétszer sem kérte magát, mert szörnyen éhes volt.

— No, mondja már, kedves Grusa kisasszony — kíváncsiskodott az asszony — merre járt ilyen sokáig?

— Hallgass asszony, — szólt a feleségére az asztalos — hagyd előbb enni a kisasszonyt!

— De miért ne kérdezzem — mondá Grusa mosolyogva — hát nincs joga hozzám? Hiszen egészen röviden elmondhatom, hol jártam, mit csináltam! Amint tudják, egy vándor színésztrápasággal hagytam el Pétervárt és egész Oroszországot bebarangoltam.

Igy jutottam Szibériába, ahol megbetegedtem és Tomszkban felküdtem egy kórházban. Egynehány előkelő hölgy vett betegségem alatt pártfogásába, akik jószívvel támogattak.

Azután egynehány előadást tartottam, amivel szép pénzt kerestem. Innen azután visszautaztam Moszkvába. Két évig voltam ott állásban, ahol minden időmet kiépeztetésemre fordítottam!

— És ezalatt teljesen megfeledezett barátairól, akiket Pétervárról hagyott — szólt közbe az asztalos.

— Tudom, hogy igazságtalanul cselekedtem — felelé Grusa — de nem fogják tőlem rossz néven venni ezt, ha elmondom, hogy minő sok és nehéz órát kellett életemben leküzdeni! — De most már Pétervárról akarok maradni és megkísérlem, hogy az egyik itteni színházhoz bejuthassak.

— Nagyszerű! Ez kitűnő lesz — kiáltá az asztalos — akkor ismét nálunk fog lakhatni kisasszony!

— Azért is jöttem ide! De mondja csak Bronjekin, hogy jutottak Önök ide? Ha nem tévedek, ön már nem folytatja az asztalos mesterséget?

— Természetesen nem! Vagy talán azt hiszi, hogy az ember sohasem jut előre? Házmaster lettem és ez a pompás lakás, mely 3 szobából áll, az enyém és emellett még 80 rubel havonként és szabad fűtés és világítás.

— No, ez igazán felséges — kiáltá Grusa.

— Igen, ez felséges — felelé Bronjekin —, mert még a cár sem fizethet jobban!

— De hogy történt az, hogy éppen önt választották eme zsiros állás betöltésére? Hiszen bizonyá-

ra nagyon sokan lehettek, akik vágyódtak ide!

— Mindenesetre — felelé Bronjekin — de ez különös véletlen len folytán történt.

— Ugyan?

— Igen, kisasszony és ha kíváncsi, hát elmondhatom, hogy miképp lett az asztalosból házmaster?

— Mindenesetre érdekel — felelé Grusa.

— Hát úgy történt — kezdé az asztalos, — hogy egy személy, akit kegyed nagyon jól ismer, játszott közre a dologban.

— Egy személy, akit én ismerék — kérde szinte elhalványodva Grusa.

— Igen!

— És ki az?

— A hadnagy ur!

— Pál?

— Igen, — felelé Bronjekin — neki köszönhetünk mindent!

— Ugy, hát ő gondoskodott erről az állásról nektek, hogy...

— Engedje meg kisasszony, de majd elmondom, hogy miképp történt?

— Beszéljen — biztatá Grusa — mert igazán érdekel, hogy mi idézte elő azt, hogy a hadnagy kényserítve érezte magát Önöknek segítségére lenni?

— Hálával tartozott nekem — folytató mosolyogva az asztalos — én tudniillik egy alkalommal az ő és a barátja életét megmentettem!

— Hogy-hogy?

(Folytatjuk)

Az idei európai cukortermés a tavalyi mögött marad

A Magdeburgban élő Licht, a legismertebb európai cukorszakértő most készítette el első kimutatását az idejé várható európai cukortermésről. Az idejé nyerscukor termést

Oroszország nélkül 7.057.000 tonnára, Oroszországgal együtt pedig 9.557.000 tonnára becsüli. Az egyes országok cukortermése (ezer tonnában) a következő:

	1938/39	1937/38	1936/37
Németország	2000	2215	1804
Ausztria	190	156	146
Csehszlovákia	610	740	709
Magyarország	130	111	143
Franciaország	1000	968	884
Belgium	250	239	239
Hollandia	235	246	244
Dánia	215	251	226
Svédország	285	346	299
Lengyelország	560	562	458
Olaszország	420	349	335
Spanyolország	180	151	226
Danzig	10	13	7
Jugoszlávia	95	36	100
Románia	160	75	71
Bulgária	25	32	11
Svájc	15	12	9
Anglia	445	424	587
Irország	78	91	96
Finnország	14	11	10
Lettország	50	50	42
Litvánia	30	31	20
Törökország	60	57	73
Európa Oroszország nélkül	7057	7174	6759
Oroszország	2500	2500	1998
Európa Oroszországgal	9557	9674	8758

Szénből készülnek a német ékszer

Németország minden módot kihasznál, hogy önellátását, amennyire csak lehet, maga fedezze. A felszülési Beuthenben most megnyitották az első »szénfaragó iskolát«, melyben »gagatból« ékszereket készítenek. Ezzel újra feltámadt egy kézműipar, amely több ezer év előtt már nagyban virágzott, később azután egyre kevesebbet foglalkoztak ezzel, amíg teljesen a feledésbe ment. Gagat a Felsőszülésiában lelhető nemes szén, mely a borostyán mellett az egyetlen

növényi anyagokból álló és ékszer készítésére használható kő.

Keménysege egyenlő a malachitval. Skóciában az ásatásoknál rengeteg gagatból készült ékszert, gyűrűt, karcsatot és nyakéket találtak, amelyek a bronzkorból maradtak vissza.

Ékszereken kívül most már sportdíjakat, művészi izléssel elkészített közzükségleti tárgyakat, mint lámpa, írószerszámartató, hamutálca és ezekhez hasonló tárgyakat készítenek a gagatból.

A sötétfekete, ragyogófényű vizhatlan anyag, amelyet arannyal, ezüsttel vagy bármely más fémekkel könnyen össze lehet dolgozni, rendkívül tartós. A gagat-iskola vezetőjét Németország egyik legkiválóbb iparművésze vette a kezébe, rajta kívül arany és ezüstművesmester tanítja ki a jelenleg 15 főnyi szénfaragót.

Németországban most azon fáradoznak, hogy még több ilyen iskolát nyissanak, továbbá részvénytársaságokat alapítsanak, amelyek a gagat-tárgyak terjesztésével foglalkoznak.

Nemsokára Berlin ékszerkirakataiban megjelenik a legújabb és legdivatosabb »Gagat-ékszer«.

BEOGRÁDI ÉRTÉKTÖZSDE

London (egy font) 214.01—211.96, Páris (100 frank) 120.16—118.72, Newyork (100 dollár) 4417.32—4381.01, Genf (100 svájci frank) 1003.52—996.45, Milánó (100 líra) 234.28—231.19, Prága (100 csk) 152.94—151.83, Amszterdam (100 hol. fr.) 2396.25—2381.65, Berlin (100 márk) 1779.40—1765.52, Brüsszel (100 belga fr.) 737.76—732.70, Szaloniki (100 drachma) 31.35—30.65, Varsó (100 zloti) 834.23—827.73, London magánkliring 238.80—237.20, Berlin magánkliring 1425—1405. — **Allampapírok:** 7 százalékos beruházási kölesön —99.50, kötés 99.50, 7 százalékos stabilizációs kölesön —98, kötés 98, 7 százalékos külföldi kölesön 91.50—91.25, kötés 91.25, 4 százalékos agrárkölesön 63—62, 2 és fél százalékos Ratna Steta 476—475, kötés 476.50—475.50, 6 százalékos bégluk 90.75—90, kötés 91—90.50, 6 százalékos dalmát agrár —90.50, kötés 90.50—90.25. — **Részvények:** Narodna Banka 7300.

NOVISZÁDI TERMÉNYTÖZSDE

Buza, bácskai, noviszádi, szombori és közép-bácskai 152, felsőbácskai 154—156, tiszai uszály I. 160, tiszai uszály II. 159, bácskai és bánáti, dunai uszályon 157, begai uszály 158, tiszai csatorna uszály 157, felsőbánáti 154, délbánáti 152, szerémi, Duna 153, szerémi, Száva 150, szerémi 149—151, szlavóniai 151—153. **Rozs,** bácskai 72 kgos 2 százalékos 144—146. — **Arpa,** bácskai és szerémi 64—65 kgos 142.50—147.50, bácskai és szerémi tavaszi 68 kg 180—185. **Zab,** 125—127.50. **Tengeri,** bácskai 133—135, bánáti 129—131, bánáti, vrsaci paritásban 130—132, indiai paritásban 133—135. **Buzalisz,** bácskai és bánáti állomásról nullás gg és g 255—265, kettes 235—245, ötös 215—225, hatos 195—205, hetes 165—175, hét és feles 125—130, nyolcas 110—115. Szerémi és szlavóniai állomásról nullás gg és g 250—260, kettes 230—240, ötös 210—220, hatos 190—200, hetes 160—170, hét és feles 125—130, nyolcas 110—115. **Buzakorpa,** juttaszakokban, bácskai 96—98, szerémi 94—96, bánáti 92.50—95. **Fehérbab,** bácskai és szerémi 2 százalékos, zsák nélkül 310—320. **Sertészszir,** 25 kilós kannában bruttó nettóért 1340—1360. — Szlavóniai rózsza burgonya 55—57, szlavóniai fehér burgonya 51—53. Irányzat: változatlan. Forgalom: közepes.

Magyarországon csak keresztény, nemzeti és jobboldali politika képzelhető el

— mondotta Antal államtitkár

Budapestről jelentik: Urbán Gáspár báró országgyűlési képviselő vasárnap Mezőtúron beszámolóbeszédét mondott. Ez alkalommal Antal István államtitkár is felszólt. Részletesen ismertette a kormány szociálpolitikai, gazdasági és földbirtokpolitikai terveit, hangoztatva, hogy ezeknek a terveknek megvalósítása erős, állandó felelősségérzettel áthatott, a nemzet külső és belső helyzetével tisztában levő vezetést kíván. Ez a politikai vezetés — mondotta — csak jobboldali irányban, a keresztény nemzeti politika vonalán viheti előre a nemzetet. A magyar politikai élet mai állapotában — és reméljük, a jövőben is — más politika Magyarországon, mint a keresztény erkölcs alapján álló, mélyseges szociális tartalommal átítatott nemzeti és jobboldali po-

litika el sem képzelhető, mert csak a politikai erőket a magasabb etika jegyében összefogni tudó nacionalista eszmevilág tud megbirkózni a nemzetre nehezdedő feladatokkal. A baloldali politika megbukott nemcsak nálunk, hanem egész Európában. Le kell vonnunk jobboldaliságunk összes erkölcsi és politikai következményeit nemcsak a közelében, hanem magánéletünkben is.

UJ SAJTÓFŐNÖK

Budapestről jelentik: Imrédy miniszterelnök dr. Rákóczi Imre miniszteri tanácsost a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetésére alól felmentette és a sajtóosztály vezetésével dr. Kolozsvári-Borcsa Mihályt, a »Függetlenség« főszerkesztőjét bizta meg.

Öngyilkosságot követett el Zágrebban egy volt szíváci orvos

A kisfiu halála okozta dr. Leinweber Istvánnak és feleségének tragédiáját

Több év óta huzódó családi tragédia fejeződött be vasárnap Zágrebban.

Egy bácskibresztováci származású orvos ciankálival megmérgezte magát és meghalt.

Tettét családja elpusztulása feletti bánatában követte el.

Dr. Leinweber István bresztováci születésű orvos hosszú ideig Szivácson működött. Rendelője jól ment és a fiatal orvos meglegedetten élt. Három évvel ezelőtt azonban borzalmas csapás érte.

Ötéves kisfia, akit rajongva szeretett, gyanus körülmények között meghalt.

Az orvos a feleségét, született Bosnyák Ágicát okolta azzal, hogy akaratlanul, vagy szándékosan előidézte a kisfiu halálát. Azóta a házastársak között nem volt béke. Dr. Leinweber állandóan szemrehányásokat tett a feleségének, akit ez annyira megviselt, hogy életunt lett. Ez év április 22-én az asszony öngyilkos lett. Csónoplyán temették el. Dr. Leinweber a felesége halála után buskomor lett.

Nem akart többé Szivácson maradni. Eladta a rendelőjét és Zágrebba költözött, a Gyorgyevicsseva uccsa 20. szám alatt bérelt lakást. Nem foglalkozott semmivel sem, vagyónának maradványából élt. Anyagilag tönkrement. Az utolsó napokban már teljesen lezüllyött.

Szombaton bezárkózott a szobájába és ciankálit vett be.

A háziak az öngyilkosságot vasárnap reggel fedezték fel, amikor feltűnt, hogy dr. Leinweber nem ad életjelt magáról. Betörték a szobájába és ott az ágyon falfehéren, haldokolva találták. Kórházba szállították, de hamarosan kisenvedett.

Asztalán magyarnyelvű bucsulevet találtak, amelyet ügyvédjének írt. A bucsulevelben nem közli, hogy miért lett öngyilkos.

A levél mellett fénykép feküdt, amely a kisfiát ábrázolta a ravatalon.

Dr. Leinweber öngyilkosságának híre ugy Szivácson, mint Bresztovácson és környékén nagy megdöbbenést keltett.

SZOMBORI TERMÉNYTÖZSDE

Buza, bácskai, Szombor környéki 78—79 kgos 2 százalékos 152, bácskai, Noviszád környéki 78—79 kg 2 százalékos 152, szerémi, Duna 78 kg 2 százalékos 153, szlavóniai 78—79 kg 2 százalékos 151—153, felsőbácskai 80 kgos 2 százalékos 154—156, délbánáti 78—79 kg 2 százalékos 152, felsőbánáti 80 kg 2 százalékos 154, Tisza, uszályból I. 80 kg 2 százalékos 160, tiszai II. 79—80 kg 2 százalékos 159, Tisza, csatorna uszályból 80 kg 2 százalékos 157, dunai hajórakomány, Bácska Bánát 78—79 kg 2 százalékos 157, begai hajórakomány 79—80 kg 2 százalékos 158, szerémi, Száva 77—78 kg 2 százalékos 150, sze-

rémi 78—79 kg 2 százalékos 149—151. **Rozs,** bácskai vasut 144—146. **Zab,** bácskai vasut 122.50—125, szerémi és szlavóniai 122.50—125. **Arpa,** bácskai 64—65 kgos 145—150, szerémi 64—65 kgos 145—150. **Tengeri,** bácskai vasut prompt 132—134, szerémi vasut prompt 132—134. **Bab,** bácskai fehér 310—320. **Buzalisz,** nullás gg és g 255—265, kettes 235—245, ötös 215—225, hatos 195—205, hetes 165—175, nyolcas 110—115. **Korpa,** prompt, bácskai 96—98, szerémi 94—96. **Sertészszir,** új nagyhordókban 13.75—14.75, új kishordókban 13.75—14.75, kannában bruttó nettóért 13—14. **Füstölt szalonna** 14—15, sózott szalonna pofa és hasalja nélkül 13—14.

Az idegen szavakat ismerni és helyesen használni a műveltség követelménye.

83.000 FOGALOM ÉS IDEGENSZÓ MAGYARÁZATA VAN A REGGELI UJSÁG MINDENTUDÓ LEXIKONÁBA ÉS IDEGEN SZAVAK SZÓTÁRÁBA, AMIT MINDEN OLVASÓNKNAK AJÁNDÉKOZUNK

őszi tánckurzusok

Landau Juliskánál

szepetember 15-től

megkezdődnek, külön az ifjúság és külön a felnőttek részére, délutáni és esti beosztással

Jelentkezni Pašičeva 10 sz. alatt

Privat órák az új táncokból

Kerékpár 1 évi részletre, varrógép 3 évi részletre

Dudás mehanikusnál, Jelaciceva ulica 9 Szubotica. Special javító műhely, gyors és pontos kiszolgálás.

ARISZTID

Tasziló azt kérdi Arisztidtól: — Mi bajod, Achisztid, olyan izgatott vagy? Mi töchtént veled, kéchlek?

— Valaki belenyult a zsebembe és kivette a pénztárcámat, kéchlek.

— Ez chettenetes, kéchlek. És nem échezted, kéchlek, hogy egy kéz motoskál a zsebedben, kéchlek?

— De écheztem. Hanem azt hittem, kéchlek, hogy az én kezem.

Modern és szakszerű **szűcosság**

Zsulyevits SZUBOTICA, Pašičeva 8.

Ön nem ért a szövetekez! Miért is kénytelen bízalomra vásárolni

Elsőrendű, eredeti ANGOL-SKOT SZÖVETEK gyári lerakata horgok és urak részére

SCOTLAND BEOGRAD, Zeleni Venac 8, (a zemuni hídnál). Telef. 28-8-98

Valóban olyan árut ad Önnek, melyet megízé. — Ez a vállalat a szövet vásárlásnál meg mondja milyen szín és milyen szabás áll Önnek a legjobban. Önnek is érdeke, hogy megnézzé dusan felszerelt raktárunkat, melyet minden vásárlási kötelezettség nélkül bemutatunk

37 КОЛО КОЛО СРЕБНА СРЕЧКА

АРХИВНА КЛАСНА ДУПРИКА ДРЖАВНА КЛАСНА ЛУТРИЈА

№ 050281 *

Allami osztálysorsjegyek 37-ik jateka

I. oszt. húzása október 12-én

1/1 din. 200, 1/2 din. 100, 1/4 din. 50

Sorsjegyek nagy választékban, pontos és diszkrét kiszolgálás a főeljárásfőnál:

M. K. LEPEDAT, Szubotica

Epika Az írógép technika két kimagasló csodája!

Kérjen ingyenes prospektust vagy a gépek bemutatását:

„TECHNIKA“

Noviszád, Kr. Petra I. 27 - Tel. 35-61, 26-59

Ideal IRODAI TYPUS

APRÓHIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1— dinár, NAGY BETUS 2— dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 12— dinár. Hirdetéseket a másnapi lapra délután 3 óráig, szombton déli 12 óráig veszünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli

ALLAST KERES

Tisztviselő özvegye 40 esztendő, anyahelyettesnek, házvezetőnőnek magános urhoz, vagy plébániára ajánlközik. A házimunkát és a főzést vállalja. Címe megtudható a kiadóban. 5620

Fűszerkereskedőségéd három nyelvtudással állást keres. Raktárnoki, irodaszolgái vagy ehhez hasonló állást is vállal. Simonyik Ferenc, Noviszád, Dúdarszka 70. 5714

Jómunkás idősebb borbélysegéd állást keres. Esetleg kisegítést is vállal. Zsdrálova u. 3., Noviszád. 5720

Házhoz mennék varrni jutányos áron Braesa Ribnikara 5/I. Noviszád. 5725

ELADÓ

ORVOS háza praxissal együtt, szép kerttel és udvarral, fürdőszoba, vízvezeték, villanyvilágítás, elköltözés miatt azonnal eladó. Bővebbet: Dr. Stadler Károlynál, Buljkes. 5660

Uj ház eladó a Rumencska uccában, az orosz temetőnél, Egner bádogosnál. 5726

KERESLET

Fiatl bádogos vagy lemezlakatos segédeket felvesz állandó munkára Kainz Ferdinánd, Petrovgrad. 5664

Divat és kézműüru kereskedésünk részére keresünk segédeket. 22—30 évesek és a magyar nyelvet beszélők előnyben. Braesa Vardics, Noviszád—Szrbobrán. 5666

Jömegjelenésü. kaució képes elárúsitónót keres a Dunai ucca üzlet részére Dornstádtter cukrászda. 5683

Keresek takaritonót, aki mosást is vállal. Jelentkezni csak ma és holnap délután egy órától két óráig: Noviszád Greskoskolszka-ucca 8., földszint balra. 5722

Fiatl lakatossegéd, valamint kifutó felvétetik. Holicsér csillárüzem, Noviszád, Usztavszka 29. 5719

Szolga, ki a fejéshez ért, felvétetik Kapmajer tisztónál. 5717

Ügyes kárpitos segédeket azonnali belépésre felveszek. Hecksó tapetar, Velika Kikinda. 5718

Tiszta, csinosan butorozott szoba a centrumban uri házban, fiatal házaspár részére azonnal kerestetik. Ajánlatok Schmolka hirdetőben. 5723

Trafikot vennék. Cimeket a kiadóba kérek. 5720

Kifutófiut saját kerékpárral felvesz Kovács János, Noviszád, Luja Bartua u. 56. sz. 5728

Önálló nagymunkás és egy kézimunkás azonnal felvétetik. Kulik szabó, Noviszád, Kralja Alekszandra 3. 5731

KÜLÖNFÉLE

»Pyram« a legjobb cipókrém. Ezt kérje mindenütt. Üres dobozát a kereskedő fél dinárért visszaváltja. 4801

Tűzhely, kályha, evőeszköz, tűzálló füvegedény SZENES vasüzlet, Szubotica. 305

2500.— dinár befektetéssel havi 1000 dinárt kereshet. Levelezés horvátul. »ANOS« Maribor, Orožnova ul. 6. 4742

»FLORODOR« ujszerű arcápoló. Eltűntet ráncokat, szeplőket, üdévét teszi az arcóbort. Főlerakat »Vegetabilia« Noviszád, kapható minden szaküzletben. 5124

Kézimunka előnyömdáknak sablonokat gyönyörű választékban szállít Bleier Márkó, Szenta. 5628

BURGONYA, HAGYMA, BAB ÉS ALMA legkedvezőbb árak mellett kapható. Ruzsics Nikola, Noviszád, Temerinszka 32., az udvarban. Telefon: 30—11. 5672

Az arcóbort nem preparálni, hanem rendszeresen ápolni kell. Daruvári krém a legjobb arcápoló. Háromsarkos nagy doboz 15 din., feles doboz 7.50 dinár Kapható szaküzletekben.

Paplanokat készítek pehelyből, gyapjuból és vattából ugy ujakat mint régieket. Házhoz is megyek. Nagyon szépen dolgozó segédnöt vagy férfit felveszek. Buljovcsics Béláné, Noviszád, Luja Bartua 53., volt Magyar ucca. 5727

DR. FILIPON CREME

a legjobb és legkedveltebb nappali krém. Ara helyben 12.—, vidéken 14.— dinár. Apoteka Kuchler, Vrsac. 2174

Látogasson meg bennünket

a beogradí mintavásáron, ahol kiállítottuk a következő autógyarak legujabb típusait:

DODGE, B.M.W., CITROEN és MAGIRUS

VELAUTO

BEOGRAD, Zorina ulica 90-92
Telefon: 22-030

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50
Telefon: 21—37, éjjel 20—58
Felelős kiadó: **Andreo Dezsö**

A kiadóhivatal feloldó vezetője: **Blazsek Ferenc**
Pretpata — Előfizetés:
Egy óra 28— dinár (kihordó útján 30 din.)
Három óra 80— dinár (kihordó útján 86 din.)
Félévre 160— dinár (kihordó útján 172 din.)
Izlazi svakodnevno - Megjelénik naponta
Post. čekovni račun — Postacsekkszámia:
Zagreb, 46.692